

Քիւշիւմ

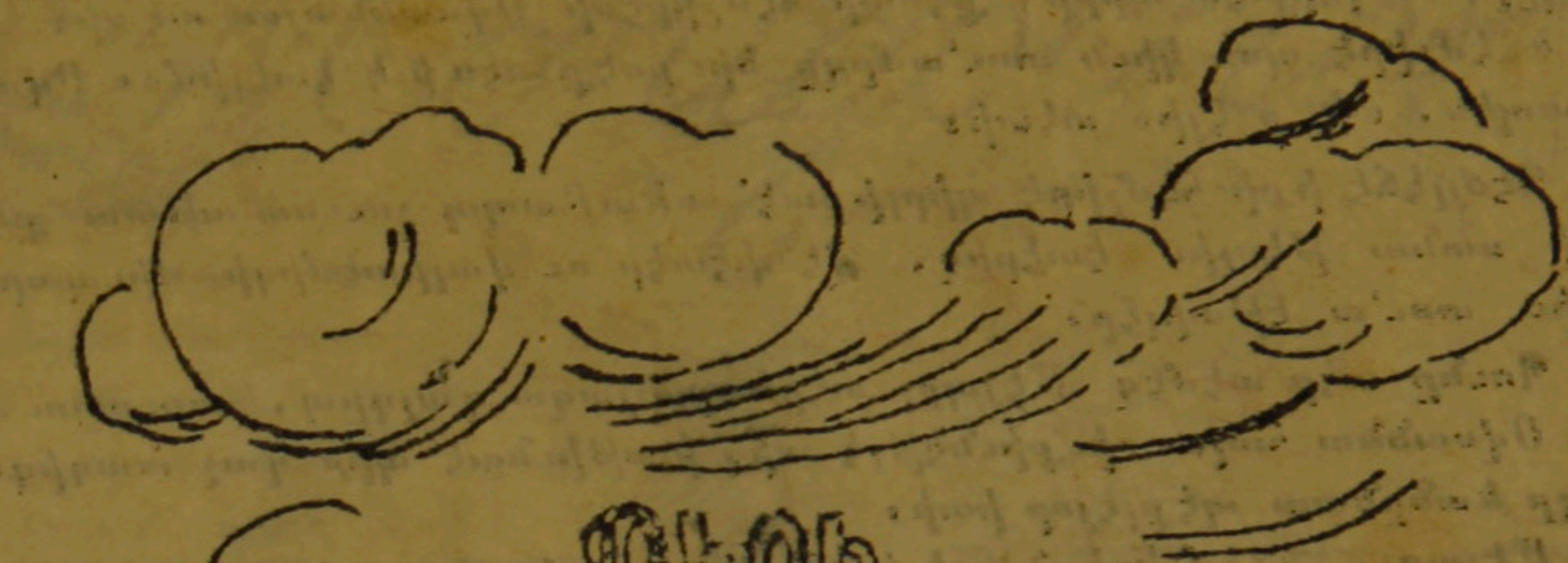
Միւսիւն

№ [13-7]

[Գ. Պապիւն], [Արթուր]

ՔԻՆՉԻՔ ՄԻՄՆԵ

Գրի
Գրի Մի Զի
Մեկ Լի Մ

Ա Յ ո զ 4 7

Պիր կիւն իքի հեմշիրէլեր եաթմաղա հազըրլանտըզլարը սըրատա, Մէյպըլ, անլերտէն պիրի, քէնտի հեմշիրէտի Օվսաննայա տէտի:

«Հեմշիրէ պու կիւն տու'ամըզը եիւքսէք սէս իլէ էաէլիմ» Օվսաննա ճէվապէն. «Փէք էյի» տէտի:

Պէօյլէճէ իքի հեմշիրէ պիրլիքտէ՝ «Եաթապպ շու սա'աթտա քէնտի-միզի սանա թէսլիմ էաէրիզ, վէ փէտէր ու վալիտէմիզի միւպարէքլէ» տէյիւ տու'ա էթտիլէր:

Պունը տէր տէմէզ Մէյպըլ տէրհալ աչաղա գալզըպ, տուրտու. լա-քին Օվսաննա հալա սիւքիւնէթլէ տիզ իւթիւնտէ պիր գաչ տազիպէ եա-թաղը եանընտա պէքլէյօր իտի:

Մէյպըլ, «Հեմշիրէ նէ՞ իչիւն պէքլէյօր իտին» տէտի:

Օվսաննա վազար իլէ. «Ալլահըն ճէվապընը պէքլէյօր իտիմ: Օր-ժօզիֆանըն Տու'ամըզտա աճէլէ էթմէլի տէյիլիլ տէտիլի քէլամը տէր իսաթր էթմէյօրմուսըն»։ Չիւնքի մէրգուճէ՝ տու'ա տա աճէլէ էթմէք-լիք, պիրլինն գափուսընը տէօյիւպտէ քէնտիտինէ աչմասընը պէքլէ-մէյէրէք գաչըպ կիտէն օղլանա պէնպէր տէմիշ իտի: «Պէօյլէճէ պէն տա-լի, պէքլէյօրըմքի Ալլահըն պանա պիր տէյէճէյի վա'րմը, պիլէյիմ»։

Մէյպըլ աճաիպ պիր հիւրմէթ վէ ինթիրամլէ, «Ալլահ հա'սըլ անիտէ ճէվապ վէրէ պիրի» տէյիւ սօրտու:

Օվսաննա. «Ահ, սէվկիւլիւ հեմշիրէմ սէն պիլմէ՞գմիտին քի Ալլահ տէրուհիմիզտէն քիւչիւք պիր սէտա իլէ սէօյլէր» տէտի:

Մէյպըլ տէնչէթտէն վուրուլմըլ պիր թարգտա, «Հեմշիրէ Օ պու կիճէ սանա պիր շէյ տէտի՞ մի» տէյիւ, սիւալ էթտի:

Օվսաննա շաշտը գալտը:

Մէյպըլ սիւալընը թէքրարլատը վէ «Ահ, հեմշիրէ նէ՞ տէտի» տէյիւ թէքրար սիւալ էթտի:

Օվսաննա պիրտէն պիրէ ճէվապ վէրմէտի: Չիւնքի օ տէրուհի քիւչիւք սէտանըն հէր տէտիլի շէյի, պիրտէն պիրէ հէր քէսէ տէյէպիլմէքլիք, գօլայ պիր շէյ տէյիլ տիր:

Լաքին պիր գաչ տազիպէ տիւչիւնտիւքտէն սօնրա էնկին պիր փէրտէ իլէ տէտի. սէն պիրլիլին քի՝ պիզ «Եաթապպ տօթլարըմըզը միւպարէք-լէ» տէյիւ տու'ա էյլէտիք. վէ պէն՝ աչի վազըթտա արգատաշըմ Մարիամ հազըրնաա տիւչիւնտիւք: Չիւնքի պու կիւն անընլէ պիր քիւչիւք գալզա-մըզ օրտու. վէ պէնիմ պէքլէտիլիմ վազըթտա՝ Ալլահ պանա տէտի քի կիթ Մարիամտան աֆվըզ թալէպ էյլէ:

Իշթահ իլէ սիւալարընա տէվամ էտէն Մէյպըլ, «Օվսաննա Մարիամ-տան աֆվըզ թալէպ էթմէյէճէ՞քմիտին» տէյիւ սիւալ էթտի:

Օվսաննա «Ելպէթտէ իսթէմէլի իմ» տէյիւ ճէվապ վէրտի:

Մէյպըլ քէնտի քէնտինէ, Ալլահըն ճէվապընը պէն տալի պէքլէյէճէ-յիմ տէյէրէք սիւքիւնէթ իլէ եաթաղընըն իւզէրինէ ուզանտը, վէ տիւ-չիւնտիւլիւ շու իտի քի աճէպա Ալլահ քէնտինէտէ տէյէճէ՞ք մի, «կիթ չիչէք գապընը գըրտըղընը վալիտէմիզի պէքլէյէթ»:

Պիր կիւն պիր կիրակի մէքթէպինտէ խանըմըն պիրի քիւչիւք գըզլա-ընն պիր սընըֆընա նէզարէթ էթմէքտէ իտի: «Սէվկիւլիւ շօճուգլարըմ» տէտի մէրգուճէ. «Գալպիմըպի Ալլահա գա'չ եաչընտա իքէն վէրմէլի իզ քի», հապիլի Բըթիթիանլար օլապիլէլիմ»:

Միլէր իզքտէֆա ճէվապ վէրմէտիլէր. սօնրա անլէրէ թէք թէք սօրտու: Մըրքիլէն էն պէօյլիւք շալիւտինէ տէօնէրէք՝ «Մարի նէ՞ ճէվապ վէ-րիլիլի» տէյիւ սօրտու:

Թ՝ «Մի լաչ եաչընտա եէթիլիլ իտէմ գալպիմի Ալլահա վէրմէլիլիմ» տէտի: «Ատիլիլիլի աէ՞ն նէ տէրտին»։ Օ իտէ, «Օն եաչընտա եէթիլտիլիլիմտէ» տէտի:

«Ա. ուչան աէ՞ն նէ տ',րտին»։ «Ալթը եաչընտա եէթիլտիլիլիմտէ»։

Էնճամ սըրա Թագուհիլէ կէլտի: Օ պու սընըֆըն էն քիւչիւլիւ ի-տի: «Թագուհի սէն նէ՞ տիւչիւնիւրտին» տէտի:

Ռ՝ «Թամմ պիզ կիւնաչքեաթ օլտուղուլըզը վէ Ալլահըն քի՞մ օլտուղու-նը անլատըղըմըզ էսնտտէ, տէրհալ, գալպիմիլի Ալլահա վէրմէլիլիզ» տէտի:

Թագուհի նէ՞ թաթլը վէ տօղրու ճէվապ վէրտի:

ՏԻՐՈՒՆԻ ԽԱԼԻՍ

Քիւչիւք պիր շօճուգ տանա եէտի եաչընտա իտի իսէտէ շօզ Բըթիւ-թիւնի իտի: Պիր կիւն էօյլէն թա'ամը հազըրլամապ իչիւն փաթաթէս սօյան պիր գաթըլա սէյր էթմէքտէ իտի: Գարը պաչգա պիր պէօյիւք փաթաթէսի սօյալօր իտի: Տըլ թարաֆը շօզ կիւլէլ իտի, լաքին իչիլիլ տօղրամապ իչիւն փարչալատըղընտա, իչի սիյան, գօլուզ վէ շուպուր շուգուր իտի: Չօճուգ պիրտէն, «Աման օ փաթաթէս քըթիթիան տէ-լիլ» տէյիւ, պաղըրտը:

«Նէ՞ տէմէք իսթէյօրըն» տէյիւ գաթը սօրտու: Չօճուգ տէտի: «Կէօրմէյօրմուսըն իշթէ տնըն իլի էյի վէ տիւլիլիւն տէյիլը»:

Չօճուգուն տէտիլի տօղրու տէյիլմիլ: Օ պիրիլ իտի քի պիր Բըթիւ-թիւնի կէրէք իսարիճէն կէրէք տէրուհին, սաղլամ, տօղրու վէփաք օլմալը:

ԱԼԼԱՉ ՔԵՒՉԻԲ ՇԻՅԼԻԲ ԻՍԹԻՍԱԼ ԷՏԷՐ

Պիր տէֆա պիր ճէվիզ պիր Մլաման փաշասընըն էօմրիւնիւ իսէլաս էյլէտի: Քէնտինն գաթլը իլին Ֆէնա պիր թէրթիլ գաթուլմուշ իտի, վէ գաթիլ պու փաշայը էօտիւրմէք իչիւն գըլլատընըն իչիւնտէ ագ-չամա գատար կիլլէնտի: Սղչամ օլտուգտա փաշա եաթաղա կէթմէզտէն էվվէլ ճէպիւտէն պաղը շէյլէր չըգարթը իքէն, եէրէ պիր ճէվիզ տիւչտի, վէ կէճէ եաթըրնտա գաթիլ փաշայը էօլտիւրմէք իչիւն օտալընա կիլտի, վէ թամմ ճէվիլին ի գէրինէ պատարը կիլտի ճէվիզ էօյլէ շաթըլատը քի տէտի փաշայը տյանտըրտը: Օ գէման գաթիլ գաչտը կիթտի:

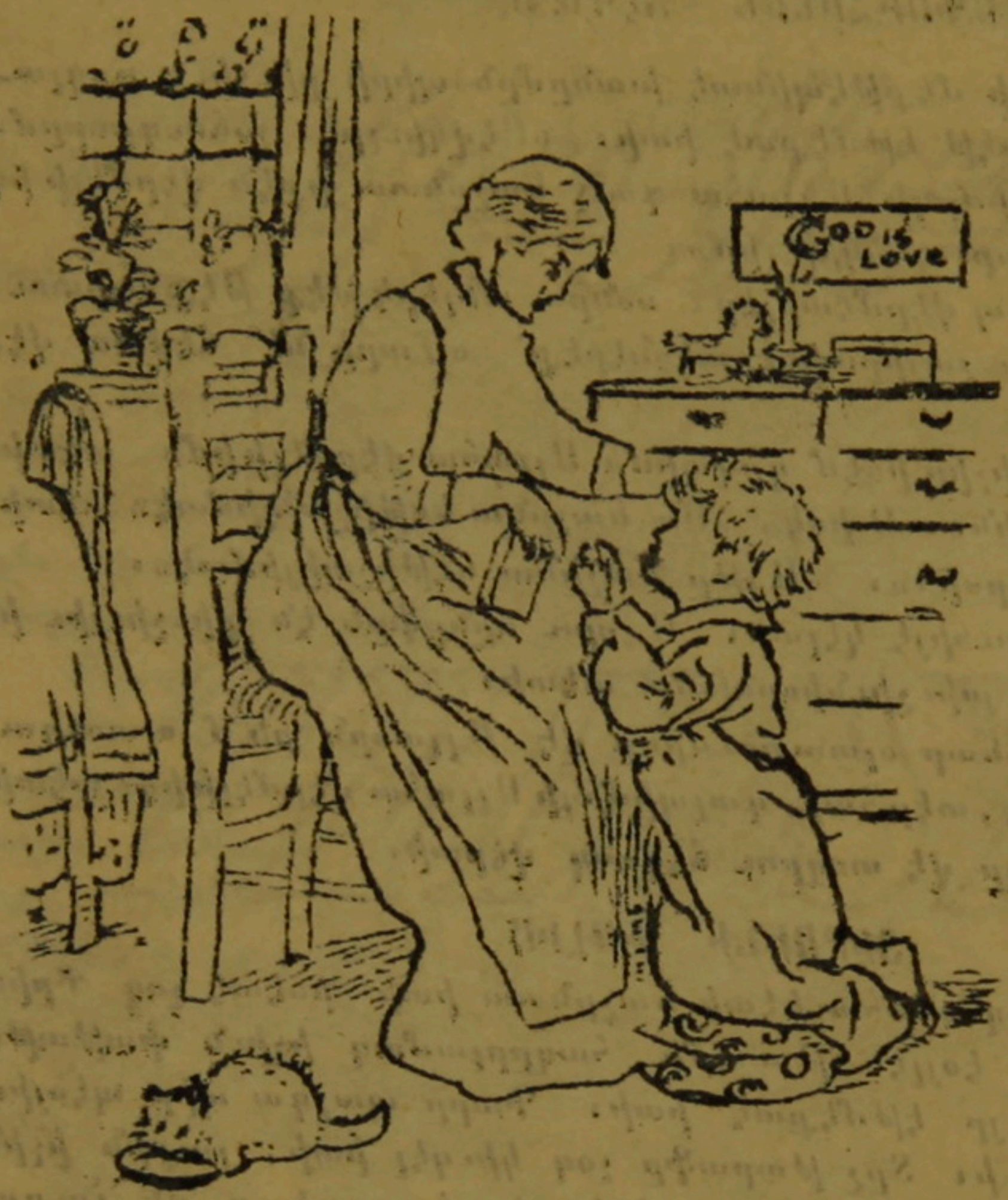
Պու իշ քէնտիլիլի տէն մի օրտու գանն էտէրլինիզ: Պու Ալլահըն պիր թէրթիլի իտի: Պէլքի գաթիլ ճէվիլին իւսթիւնէ պատմայըպ պաշ-գա եէրէ պատապիլիլ իտի: Եաթտա օ, Ալլամանըն ճէպիւնտէն տիւչտիլիւն-տէ անը թէքրար գալտըրապիլիլ իտի: Շէր շէյ Ալլահըն էլմուտէ տիր: Պա'գէն Օ քէնտի մազսէտլէրինի պիլիմ իւզէրիլիգտէ ինրա էթմէք իչիւն էն քիւչիւք շէյլէնի պիլէ գալլանը:

Библиотека 427-67 3023-66

(63-4-2)

ԻԹԱՍԹՍԸԶԻԸԳԸՆ
ՆԵԹԻՃԵՍԻ

Տանա քիւչիւք պիւր
զըզ իքէն, պիւր կիւն
էվիմիգտէ սանտալ-
եանըն իւզէրինտէ օ-
թուրմուչ սօպայա
տօղրու սալլանըյօր
խախմ: Վալիտէմ տէ-
տի «Զօգ սալլանմա»: Զիւնքի մէրգուճէ
զօրգտու քի սօպանըն
իւզէրինէ տիւշերիմ
վէ քէնտիմի հազա-
րըմ. պէն իսէ, տիւ-
շիւնտիւմքի պիւր տա-
նա սօպայա տիւշմէք-
սիզ էմին սուրէթտէ
սանտալեայը սալլա-
յապիլիրիմ: Սան-

ՔԻԻՉԻՔ ՄԻԻՄԻՆ

ՊԵՆ ԳՍԶ ԵՍՆԸՆՏՍ. ՕԼՄՍ.-
ԼԸ ԻՄ

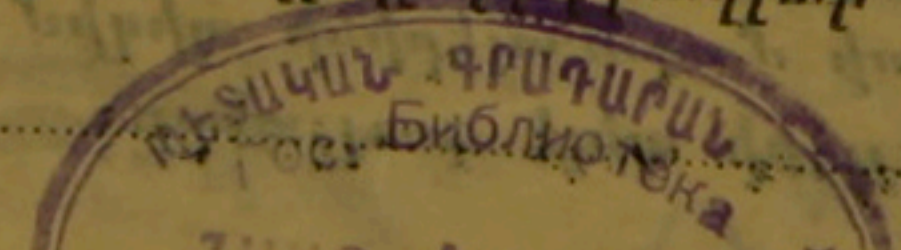
Պիւր քիւչիւք զըզ միւ-
թէֆէքքիւր պիւր սիմա իլէ
սիւալ էթտի. «Վալիտէ, պէն
գա՞ն էաշընա եէթիշմէլիլիմ
քի պիւր Գրիսթիան օլապի-
լէյիմ»: Վալիտէսի տէտի.
«Գա՞ն էաշընտա օլմալըսըն
քի պէնի սէվէպիլէսին»: Քիւ-
չիւք զըզ վալիտէսիի էօփէ-
րէք, «Ահ, վալիտէ շիմտի
պէն սէնի սէվէրիմ վէ տաի-
մա սէվէճէյիմ» տէյիւ չա-
ղըրտը: Վալիտէսի թէքըր
տէտի. «Հէր պիւր ինթիյաճընը
տօլտուըրը իտիյիմէ, գա՞ն
էաշընտա օլմալըսըն քի էմ-

տալեա պէչիք կիպի սալլամա ճինստէն իտի:
Պէօյլէճէ որնստըմ: Լաքին պու սօն պիւր տէֆա հիչ օլմամալը իտի. չիւն-
քի տիւշտիւմ վէ ֆէնա սուրէթտէ պիւրէկէրիմ հանտը վէ էյի օլմասը ի-
չիւն ուզուն միւտտէթ պէյազ պէզ իլէ սարըլը գալտը: Ելլէրիմ խայը
միւտտէթ աղըրտըլար, վէ շիմտի անըն նէթիճէսինտէն մէյտանա կէլէն
իշթէ պէշ եարա եէրիմ վար, քի չօգ տէֆա սրանա տէր խաթըր էթտիրի
քի: Վալիտէմին տէտիլինէ գուլազ վէրմէտիմ: Քիւչիւք չօճուզլար, վա-
լիտէլէրի անլէրէ հէր նէ տէրլէր իսէ իճըա էթմէլի տիրլէր:

ԷՏԵՃԻՔ ԻՏԻՄ ՏԵ...

«Պեարոս նէ՞ իչիւն գափույր գափամատըն վէ թալուզլարը իչէրիտ
ալը գօմատըն» տէյիւ փէտէրի սօրտու: «Թամմ պէն գափամաղա կիտէյ
իքէն անլէր տըշարը չըգտըլար» տէյիւ ճէվապ վէրտի:
«Նէ՞ իչիւն չօճուզ պէչիքտէն տիւշտիւյիւնտէ անա մուգայէտ օլմա-
տըն, վէ տիւշմէյէ պրազտըն» տէյիւ վալիտէսի սօրտու: «Թամմ պէն հա-
նանտ կիտէր իքէն տիւշտիւ տէյիւ ճէվապ վէրտի:
«Նէ՞ իչիւն տէրսինի էյի էօյրէնմէտին» տէտի խօճա: Չիւնքի եանլըշ
թէլէֆիւզ էալյօր իտի «Պէն էօյրէնմէք իտիմ, սէն սընըֆը տէրսէ չա-
ղըրտըն» տէյիւ ճէվապ վէրտի:
Ս. Կ. Պեարոս տէտի փէտէրի Լալէք իտիմտէ... շէօյլէ օլտու
թամմ էտէրքէն... պու օլտու: Պու կիպի ինթիւսալար իլէ հիչ պիւր ի
տէ միւտտէր օլմամազըն:

նիյէթ էտէսին»: Օ ա՛նա. «Թամմ շիմտի», տէյիւ ճէվապ վէրտի: Քիւչիւք
զըզ, քէնտի քէնտինի վալիտէսինին գուճաղընա եէրլէշտիրէրէք, վէ քէնտի
գօլարընը վալիտէսինին պօյնունա աթարազ տէտի. «Իմտի պանա ռէօյլէ,
գա՞ն էաշընա եէթիշմէլի իմ քի պիւր Գրիսթիան օլապիլէյիմ»: Վալիտէ-
սի եինէ տէտի. «Գա՞ն էաշընտա օլմալըսըն քի, պանա իթա'աթ էտէ վէ
հէր տէտիլիի իճըա էտէպիլէսին»: Քիւչիւք զըզ, վալիտէսինին էֆքեա-
րընը անլամաղա պաշլատը, վէ շէօյլէ ճէվապ վէրտի. «Պունըն իչիւն
պաշգա վաղթա պէքլէմէյէ իւզիւմ եօգ, շիմտի իթա'աթլը օլապիլիրիմ»:
«Փէք էյի, չօճուզըմ» տէտի վալիտէսի. «Սէն շիմտի պիւր Գրիսթիան տա-
լի օլապիլիրսին, վէ պաշգա սիննէ եէթիշմէյէ հալսօտ պաշգա վաղթա
պէքլէմէնին լիւզիւմիւ եօգ, սէն անը շիմտի սէնին իւլաաքեաշըն տէյիւ
գապուլ էտէպիլիրսին: Անը սէվ, Անա թէվէքքիւլ էյլէ, վէ Անա իթա'աթ
էյլէ: Յիտուս տէտի պրազընը չօճուզլար եանըմա կէլսինլէր: Տէրհալ
պաշլայաճա՞գմըսըն»: Քիւչիւք զըզ, «Էվվէթ վալիտէ պաշլայաճաղըմ»
տէյիւ գուլաղընա ֆըսըլտատը: Վէ վալիտէսի քէնտիսի իլէ պէրապէր
տիզ չէօքտիւ վէ աու'ասընտա քէնտի չօճուզընը Յիտուսա կէթիրտի:
Պէօյլէճէ օ արգու էթտի քի էրքէնտէն օ անըն էվլատը օլտուն:
«Զիրա Յիտուս Գրիստոտա օլան իմանըն վասիթատըլէ ճիւմլէնիզ
Ալլահըն էվլատըսընը»: Գաղ. 3. 26:

ԼՈՒԹՅՆ ԵՆՔ ԵՍՓՏՐ

Առաջին պիղծութիւնն քիւչիւք պիւր գրգը վար խախ (՛) օն հաշարնտա ի-
քէն, մերգումէ էվլերինն գարչըրնտա պիւր քէօմէ քէօյլիւ չօճուզլար
իլէ օյնամագտա խախ: Էնճամ անլէր տէօյլիւչմ, յէ պաշլարար վէ օլլան-
լարտան պիւրի անը տէօյերէք գօլլարընը սիմսիյահ կթախ: Զօճուզ պաղը-
րարագ էվէ գօլտու վէ «Եարամագ օլլան գօլումը ինճիթախ» տէյիւ չա-
ղըրար վէ փէտէրինէ, «Պէն խթէյօրըմ քի սէնտէ կիտիպ օլլանը տէօյէսին»
տէտի: Փէտէր չօճուզը տիգի իւզերինէ ալտը վէ թաթլըլըզ իլէ տէտի:
«Քիւչիւք գրգըմ անը տէօյտիւլիւմտէ պիւր խաչը հասըլ օլաճագ մը. պէօյ-
լէ էտէր իսէք գօլուլըն ալըրը կիտէճէ՛քմի: Ս սանա էօֆքէլէնտիլի ի-
չիւն սանա վուրտու, օ սանա պիւր տաղիգէ իչիւն պուզգ էթախ, էկէր պէն
անը տէօյէճէք օլսամ պանա տախի պուզգ էտէճէք, տէյիլ՛մի»: Փէտէր
եինէ տէտի: «Պէլքի պիզ պիզի քէնտինէ շու հօլտա սէվտիւրէպիլիլըզ:
Շու պիւր ազ րէչէլի (թաթլը) ալտա անա կէօթիւր»: Քիւչիւք գրգ օ թաթ-
լը րէչէլի օլլանա վէրտիլինտէ պիլլիյօ՛րմըսըն, նէ՛ վուզու՛ պուլտու:

ՊԻՐ ՊԻՐԻՆԻՉՆ ՍԼՎԻՆԻՉ

Ալթը, տէօրթ վէ իւչ սլննլէրինտէ օլան իւչ քիւչիւք չօճուզլար պիւր-
լիքտէ՛ օյնամագտա իքէն պաղը խուսուսլարտա իթթիֆագ էտէմէտիլէր
վէ անլէրտէն: Իքիսինն ճանը ղայէթլէ սըզլարար օ օյունլարընտա տէ-
վամ էթմէյի րէտտ էթտիլէր: Տէրհալ պու իւչիւն էն պէօյիւլիւ, վաղար-
լը պիւր սուրէթտէ տէտի: «Տուրուըզ, ճիւմէլմիզ տիզ չէօքէլիւմ վէ տու՛տ
էտէլիւմ», վէ անլէր պէօյլէ հափարար: Էվվէլճէ քէնտիսի էթտիքտէն
սօնրա անլէրէ տէլիլ հալինտէ սաքինանէ սուրէթտէ շու սէօլլէրի թէք-
րարլաթտը: «Եաթագ պիւրպիւրիմիլի սէվմէրլիլի պիղէ էօյրէթ»: Վէ
քէնտինտէն սօնրա լայնի քէլամլարը թէքրարլատըլար, վէ սօնրա գալ-
ղըզ քէնտի օյունլարընա էսքիսինտէն զիյատէ մէտէրրէթ իլէ տէվամ էթ-
տիլէր:

ԳՍՐ * ՏԱՆԵՍԻ

Քիւր տէֆա պիւր քիւչիւք գար տանէօի շէօյլէ տիւչիւնտիւ: Ահ պէն
պիւր խաչը էտէմէյօրըմ, քիւչիւք պիւր չօճուզըն զըզաղընը իւզերիմտէն
սիւրէճէք գատար քեօֆի սուրէթտէ գար հասըլ էտէմէյօրըմ: Լաքին նէ
վաղթ միլիօնլարտան զիյատէ գար տանէլէրինէ պիւրլէչախ խտէ, անլէր ա-
չաղը ուչարագ էէրին հիւզիւնիւ պէյազ պիւր խաչը կիպի գափլատըլար:
Պունըն կիպի չօք քիւչիւք էլլէր վէ քիւչիւք չօճուզլար պիւրլիքտէ չա-
լըչըրուր խտէ, պէօյիւք իւ կէօրէպիլիլէր:

ԱՍԼԹ. ԲԷՏՏ ՕԼՈՒՆՄԱՅԱՃԱՅԻ ԱՐՉՈՒ ՎԷ ՆԻՅԱՉԼԱՐ

Միւպարէք Յիտու իհտան էթ քի հաշարյալըմ.— Սէնին իչիւն
վէրտիլին գուզվէթլէրի սարֆ էտէյիւմ.— Սէնին իչիւն
Մէսէրրէթիմտէ շազ օլայըմ.— Սէնին իչիւն
Ինթիլսապարըմտա գարար վէրէյիւմ.— Սէնին իչիւն
Քէտէրլէրէ հիլմլէ թէհամմիւլ էտէյիւմ.— Սէնին իչիւն
Եարտըմընը միւնէթտարլըզլէ գապուլ էտէյիւմ.— Սէնին իչիւն
Տախմա ղայրէթ վէ ճէհո էտէյիւմ.— Սէնին իչիւն
Ճիւմլէ կիւճիւքլէր իչինտէն րտհաթճա կէչէյիւմ Սէնին իչիւն
Րուհըմըն տէրին արզուսը օլսուն.— Սէնին իչիւն
Ֆիքըրմըն հէփ էֆքեարը օլսուն.— Սէնին իչիւն
Թէպէսիւմլէրի վէ կէօզ հաշարըմ օլսուն.— Սէնին իչիւն
Էլէնճիլիւմ վէ ինթիլարլըզըմ օլսուն.— Սէնին իչիւն
Թէրէնիւմ վէ ահլարըմ օլսուն.— Սէնին իչիւն
Խասթալըզ վէ էօլլումիւմ օլսուն.— Սէնին իչիւն
Գըյամըմ վէ ճէլալըմ օլսուն.— Սէնին իչիւն
Պիւթիւն էպէտիլիլիւմ օլսուն.— Սէնին իչիւն

1. Տօթլարը գազանմանըն չարէսի նէ՛ տիւր: Էմա.18.24:
2. Նէ՛ գէման էլլի ատէմլէր, նէ էօլմիւչ նէտէ հայաթտա օլան պիւր
գաթը պօշունա արատըլար: 4 Միւլ.2.16—18:
3. Քի՛մ պիւր քիթագ եէտի: Եզեկ.2.9: 3.1—10:
4. Քի՛մ տա՛տ էթմէրլէ ՛էօմրիւնէ 15 սէնէ իլալէ օլունտու: 4 Միւլ.
20.4—6:
5. Քի՛մին հէր էլինտէ ալթըչար փարմագ վար խախ վէ նէ օլտու:
1 Թէվ.20.6,7:
6. Քի՛մ հիւճիւմ էթմէքտէ օլան օրտուլը թէրէնիւմ վասթաթալլէ կէ-
րի սիւրտի: 2 Թէվ.20.20—24:
7. Նէ՛ գէմին 50 ատէմլէր նէղաքէթ իլէ աթէչ էօլլումիւնտէն գուրթուլ-
տըլար: 4 Միւլ.1.9—15:
8. Զօնիկը չօճուզ թամմ վաղթընտա չաղըրարը իչիւն շահատէ (փա-
տիչան էվլատը) օլտու: Խուր.2.6:
9. Քի՛մ խախ կայէնէ լա՛նէթ օզույան: Թէք.4.12:
10. Քիթագը Մուգատտէստէ իւք տէֆա զիքը օլունան միւպարէք նէ՛
տիւր: Թէք.1.22:
11. Քի՛մ Ալլահը կէօրմէք իչիւն գայանըն գօլուզընա կիզլէնտի: Խուր.
33.22:
12. Քի՛մ Ալլահըն օրտուսընը իչիլթախ քի պէքա ազանլարը թէվէսինտէն
քէնտինն էօնիւ սըրա չըզմըչ խախ: Ա. Թէվ.14.14—16:

«Եկեր պէն պիր չիֆթճի
օլսա խոիմ, թարլամըն ի-
չինտէ հիչ պիր տիքէնին
պէօյիւմէսինէ միւսա'ատէ
էթմէյէճէք խոիմ», տէտի
Յակոբ քէնտի վալիտէսինէ:
«Լաքին սէն թարլանը նա-
սըլ էտէճէք խոին» տէյիւ
վալիտէսի սիւքիւթ պիր
թարգոտա սիւալ էյլէտի:
Հանկը կիւն խոի անըն ի-
չինտէ պիր տիքէնին ֆիլիզ-
լէնմէքտէ օլտուղընը կէօր-
տիւմ» տէյիւ տիւչիւնիւյօ-
րըմ: «Պէնիմ թարլամ'մ մը
վար» տէտի Յակոբ թէան-
ճիւպլէ: «Կէչէն կիւն սէն-
տէն պիր եանըլը սէօղ ի-

չիթտիմ, քի էվվէլճէ աօլա իչիթմէմիչ ի-
տիմ, վէ պէն քէնտի քէնտիմէ տէտիմ քի,
պիրի Յակոբըն գալպլինէ պիր տիքէն էքմիչ
օլմալը»:

Բապպ քէնտինէ տու'ա էտէնլէրին ճիւմլէսի-
նէ եազըն տըր: Մէգ. 145.18.

ՉՕՇՈՒԴԸՆ ԱԳՇԱՄ ՏՈՒՍԱԸ

1. Միւսպարէք Բապպըմըզ, չէֆիզ Յիտուս,
Օլտուն Սանա պին չիւքիւրլէր.
Կիւնապարըմըզը բէֆ' էտէրէք,
Եարաթ պիզտէ եէնի գալպլէր:
2. Միւսպարէքլէ տօսթլարըմըզը,
Հէր պիր շէրտէն էյլէ պէրի.
Կէճէ օլուպ ույուտըղըմըզտա,
Կէօնտէր պիզէ մէլէքլէրի:
3. Մուհաֆազա էթսինլէր պիզի,
Կէճէնին գարանըղընտա.
Վէ եէթիչտիւր ճիւմլէմիզի,
Շաֆաղըն պէրրազ նուրունա:

ԲԻԻՉԻԻՅ ՄԻԻՄԻՆ

ՊԱՇԳԱԼԱՐԱՎ ԿԻ ՅԱՄԻԼԵԱՆԸՋԱ
ԵԱՐՏԸՄ ԷՏԻՆԻՉ

Քիթապը Մուգատտէս պիզէ
էօյրէտիւր քի պաշգալարա եարաըմ
էտէլիմ, վէ պու կիւն քի այէթի-
միզ թամմ պու մտտուէյէ մու'ա-
ֆըզ տըր: Պու այէթ Գաղատիա-
լըլար 6.2 տէ պուլուեքը: «Պիրի
պիրինիզին աղբրըզլարընը թա-
շըզընըզ»: Պու այէթ տէմէք իս-
թէյօր քի, պազը քիսէսէլէր վար
քի եարաըմա միւսթամ տըրլար,
վէ պու քիմսէլէրէ ետիտպիլէճէք
եարաըմըմըզը ետիտալըլիզ չիւն-
քի Յիտուսըն պիզտէն թալէպի
պու տըր: Կէրէք օղլանլար, կէ-
րէք զըզար հէր կիւն անալարը-
նա պէօյիւք եարաըմըլար օլա-
պիլիւրլէր: Անլէր եարաըմընըզա
միւսթամ տըրլար: Պէլքի քիւ-
չիւք պէպէք դարաաչ ետ պանը-
նըզ վար» անլէրէ մուգալէտ օ-
լուպ անլէրի էյլէնտիլէրէպիլիւրսի-
նիզ: Պէօյլէ ետիտալընըզտա վա-
լիտէնիզին իչլէմէյէ ֆուլաաթը

օլուր, ետիտա սօֆրալը տիւզէպիլիւրսինիզ, ետիտա վալիտէն էվի սիւֆիւր-
տիւքտէն ոօնրա սիւֆիլիւնթիւչիւ ալապիլիւրսին: Փէտէր եա վալիտէլէրինէ
հանկը չօճուզլար էն էյի եարաըմը օլապիլիւրլէր գանն էտէրսինիզ: Շիմտի
սիզէ սէօյլէյէճէլիմէ տիզգաթ էտինիզ. զիրա պիլիւրիմ քի սիզտէն հէր սի-
րի օ ճինս եարաըմը օլմազ իսթէր: Պու կիպիլէր տահա զիյատէ Յիտուսըն
եարաըմընը տըրլար: Չիւնքի Բիթապը Մուգատտէստէ պէօյլէ պու-
յուրըր. «Չօճուզլար քէնտի վալիտէյնլէրինէ միւթի օլմալը տըրլար»: Պա-
զը չօճուզլար պիլիւրիմ քի փէտէր եա վալիտէլէրի պիր գաչ տէֆա պիր
սէօղիւ թէքրարլատըզտան սօնրա օ իչի ետիտալար:

Յ ճինս եարաըմըլար հազիզի եարաըմը տէյիլ տիրլէր: Յիտուս եար-
աըմ էտէնլէրէ հէր կիւն պագմագտա տըր: Պու պէօյիւք պիր տիւնհա տըր,
վէ անտէ իչլէմէք իչիւն պիր չօթ իչլէր վար, չէօյլէքի Յիտուսըն խուսուսի
եարաըմըլարը վար, վէ օ եարաըմըլար անէպա քի մլէր տիր: Սնը սէվէն
հէր էքքէք եա գատըն օղլան եա զըզ օլապիլիւր: Սիզտէն հաճիլընըզ անա
եարաըմը օլմազ իսթէրսինիզ:

Շու մինվալ իւզրէ տու'ա էտէլիմ.— Սէվկիւլիւ Բապպըմըզ Սէնին
օլ մուհապպէթին իչիւն Սանա համտ էտէրիզ: Սէնին եարաբմճըն օլմագ
իչիւն հէր կիւն պիզէ եարաբմ էյլէ:

Ա.Լ.Ի.Ճ.Ե.Ն.Ա.Պ ՊԻՐ Գ. ԲԱՐ

Պիր քիւլիւք չօճուզ՝ քէնտինի եանլըջ եօլա կէօթիւրմէք իսթէյլէն
արգատաշլարընա շէօյլէ պիր ճէվապ վէրտի: «Խայր, չիւնքի պէն պուճը
վալիտէմէ սէօյլէմէյէ ութանաճաղըմ»: Սրգատաշլարը, «Վալիտէնէ սէօյ-
լէյէճէք նէ՞ վար. նէ եափտըղընը քի՞մ պիլէճէք» տէտիլէր: Չօճուզ.—
«Քիմսէ պիլմէզսէ պէն պիլիբիմ եա. էյէր վալիտէմէ սէօյլէմէզսէմ պէն
ալչագ պիրի օլուրըմ» տէտի: Սրգատաշլարը. «Աճընաճագ շէյ, սէն գըզ
տէյիլսին, պիր օզլան հէր պիլտիլի քիւլիւք շէյլէրի գօշուպ վալիտէսինէ՞
մի պիլտիբմէլի» տէյէրէք կիւլտիւլէր: Չօճուզ տէտի. «Իսթէրսէնիզ սիզ
կիւլէպիլիբսինիզ, լաքին պէն գարար էթմիլիմ քի, 'էօմրիւմ օլտուզճա
վալիտէմէ սէօյլէտիլիմտէ, ութանաճագ հիչ պիր շէյ եափմայալըմ»

Ա.Լ.Ա.ՀՏԱ.Ն ԿԻՉԼԻ.Ն.Ե.ՊԻԼԻ.Ր ՄԻ Ի.Զ:

Պիր տէֆա խօճանըն պիրի էլինտէ պիլլօր պիր քեասէ թուլթուու
իչինտէ սարը պիր պալըզ ելուզմէքտէ իտի, վէ անը չօճուզլարա կէօթէ-
րէրէք տէտի. «Շու պալըզա պազընըզ, անը կէօրիւյօ՞րմուսընըզ»: Չօ-
ճուզլար «Էվվէթ էֆէնտի» տէյիւ պազըրըշտըլար: Պալըզ պիլլօրըն իչին-
տէ տօլանմագտա իքէն, «Շիմտիտէ կէօրիւյօ՞րմըսընըզ» տէյիւ թէքրար
սիւալ էթտի: Անլէր «Էվվէթ» տէյէրէք իշթահ իլէ 'այնի ճէվապը վէրտի-
լէր: Խօճա տէտի. «Պալըզ սիգտէն կիլլէնէպիլիյօ՞ր մը»: «Խայր» տէյիւ
ճէվապ վէրտիլէր: «Նի՞չիւն» «Չիւնքի ճամ իչինտէն անը կէօրիւյօրըզ»: Պուճըն
իւզէրինէ խօճա տէտի. «Ալլահ տախի գալպիլիբիլին հէր քէօշէլի-
նի կէօրիւր, վէ պիզ Անտէն կիլլէնէմէզիլ»:

ՇԷՅԹԱ.ՆԱ ՈՒՅՄԱՅԱ.Ն ՊԻՐ Գ.Բ.Զ

Քիւլիւք գըզըն պիրի պիր չիչէք գապը գըրտը, վէ գուլազընա
շէօյլէ պիր Փըսըթը կէլտի. «Փարչալարը սազլա վէ վալիտէնէ տույուր-
մա»: «Խայր, խայր» տէտի գըզ: «Եյէր պու տէֆա վալիտէմի ալտա-
տըրսամ, պէն թէքրար եափարըմ վէ չափուճագ էյի պիր եալանճը օլու-
րըմ, պէն պէօյլէ պաշլամայաճաղըմ»:

Պու ազըլը պիր գըզ տէլի՞մի իտի:

Է.Յ.Ի Ի.Ն.Թ.Ի.Խ.Ա.Պ

Պիր տէֆա Լօնտրատա եաշայան զէնկին պիր տտէմ, քէնտինին տօ-
ղուշ կիւնիւնտէ խըտմէթ քեարլարընա հէտիլէլէր հազըրլամըշ իտի: Խըզ-
մէթ քեարլար թօփլանտըզտա անլէրին պիլիլինէ սիւալ էթտի. «Աէն շու 20
տօլարը՞մը եօգսա շու Քիթապը Մուգատտէսի՞մի ալմագ իսթէրսին»: Օ
տէտի. «Էֆէնտի, պէն Քիթապը ալմագ իսթէրիմ. Փագաթ մատէմ քի
օգուճաղը պիլմէյօրըմ. փարա պանա տահա Փախտէլի օլաճագ»: Մէր-
զուճ պաղչէվանա տէնիւպ սիւալ էյլէտի. «Աէն հա՞նկըսընը իսթէրսին»: Օ
տէտի. «Պէնիմ գարըմ խասթա տըր, պէնիմ իթիյաճըմ տահա զիյա-
տէ փարայա տըր»: Մէրգուճ քէնտի աշճըսընա տէօնիւպ տէտի: «Մէյ-
րի, սէն օգույապիլիբսին, պու Քիթապը ալմագ իսթէ՞րմիսին»: Օ տէ-
տի. Էֆէնտի, պէն օգուճաղը պիլիբիլիտէմտէ օգույաճագ վազթըմ հիչ օլ-
մագ: Փարա իլէ պիր գաթ էլպիսէ ալմագ իսթէրիմ»: Պատէհու տիկէր
պիլիլինէ տէտի. «Աէն հա՞նկըսընը իսթէրսին»: Օ տէտի, «Էֆէնտի պէնիմ
պիր քիթապըմ վար, իքլինճիլինէ իթիյաճըմ եօգ»: Էնճամ պիր կէնճէ
տէօնիւպ տէտի, «Աէն պու փարայը ալմագ իսթէ՞րմիսին: Պուճըն իլէ
էսկի էլպիսէնի պրագըպ պիր եէնի էլպիսէ կիլինէպիլիբսին»: Օ տէտի,
Էֆէնտի, պէնիմ սէվկիւլիւ վալիտէմ պանա տէր իտի քի Բապպըն Քէլա-
մը պիլնլէրճէ ալթուճլարտան վէ կիւմիւլէրտէն տահա էյի տիր: Պէն Քի-
թապըն պանա վէրիլմէսինի իսթէրիմ»: Էֆէնտի տէտի, «Բապպ սէնի
միւպարէքլէսին, օղըմ, սէնին պու ինթիլիսապըն սանա չօգ սէրվէթ, իզ-
զէթ վէ էօմը վէրսին»: Օ կ'նճ Քիթապը Մուգատտէսի ալտը, վէ
մէսէրրէթլէ անը աշտը: Պիրտէ կէօրտիւ քի իչինտէ պիր պէօյիւք ալթուճ
աղչէ փարայօր իտի: Տալալարը շէվիլտիլինտէ կէօրտիւ քի հէր տալ-
ղա արասընտա պանքնօթլար վէ փօլիշալար վար իտի: Օլ պիլլէր՝ պու-
նը կէօրտիւ քլէրինտէ քէնտիլէրին եանլըջ ինթիլիսապը իչիւն նէ գատար
մահգուճ օլտըլար:

ՊԷՇ ՊԷՅԵԻԻՔ ՇԷՅԼԷՐ

1. ԱՏԷՄԻՆ ԿԻԻՆԱՀԸ.— «Սանա, եալընըզ սանա գարչը կիւնահ իշ-
լէտիմ, վէ սէնին հուզուրընտա քէօթիւլիւք իշլէտիմ, թա քի քէլա-
մընտա 'ատիլ վէ հիւքմ էյլէտիլինտէ փաք օլասըն»: Մէզ. 51.4:
2. ԹԻՎՊԷ ԷԹՄԷՅԷՐԼԷ ԷՕԼԷՆ ԿԻԻՆԱՀԷՐԸ.— «Անըն
հուզուրընտան վէ գուճվէթիլինն ճէլալինտէն պուճլար օլ կիւնտէ է-
պէտի հէլաք հիւքմիւնիւ չէքէճէքլէր տիր»: Բ Սէլ. 1.10:
3. ԱԼԼԱՀԸՆ ՄՈՒՀԱՊՊԷԹԻ.— «Ալլահ տիւնեայը պու գատար սէվտի
քի քէնտի իպն ի վահիտիլին վէրտի, թա քի Անա հէր իման էտէն
հէլաք օլմայըպ՝ անճագ էպէտի հայաթա մալիք օլա»: Յուվ. 3.16:
4. ՔԻԻՍՏՈՍԸՆ ԳԱՆԸՆԸՆ ԳՈՒՎՎԷԹԻ.— «Անըն Օլու Յիսուս Քրիս-
տոսըն գանը պիզի հէր կիւնահտան փաքլէր»: Ա Յուվ. 1.7:
5. ՄԻԻՄԻՆԼԻԲԻՆ ՄԻԻՔԵԱՅԱԹԸ.— «Վէ 'օգըլըլար սէմանըն նու-
րու կիպի վէ չօզլարը սալահա իրչատ էտէնլէր երլարըլար կիպի է-
պ'տ իւլ ազատ զիյատար օլաճագլար տըր»: Գան. 12.3:

Պիր կիրակի ազատը քիւչիւք պիր գըզ աշաղը էնտի վէ վալիտէսին տէն ընճա էթտի քի քէնտինէ Բիթապը Մուգատտէստէն պիր ազ նազլիլէթ լէր սէօյլէսին: «Էվվէթ, սէվկիւլիւմ» տէտի վալիտէսի: «Լաքին նազլ էթ մէգտէն էվվէլ սլաննա սէօյլէ, էլինի երյգատըգտան սօնրա լէյէնտէն սապունը չըգարտը՞նմը»: Օ իտէ, «Ահ, էվվէթ վալիտէ, էմին օլքի չըգարտըմ» տէյիւ ճէվապ վէրտի: Վալիտէսի տէտի. «Փէք էյի, նէ՞ հազգընտա տինլէմէք իսթէյօրըն»: «Ահ, իսթէր իտէն սէմա հազգընտա սէօյլէ» տէտի գըզ: Վալիտէսի սէմալի շէհր հազգընտա վէ անըն եէշիմ պինալարը, ինճու գամիւլարը, վէ խալիս ալթուն սօգաղարը հազգընտա սէօյլէմէյէ պաշլատը: Վտէտի քի օրատա նէ տէրտ, նէ գասալէթ, նէ էլէմ, նէտէ Ֆիգան պուլունըր, անճագ մէսէրրէթ: Տահա տէվամ էտէրէք տէտի քի զինաքեարլար, եարանճըլար, գօրգաղար, օլ շէհրէ տալա կիրէմէյէճէք: «Ու արատա քիւչիւք գըզ ալէլ ոճէլէ սըշրատը վէ տէտի. «Վալիտէ պէն տիւշլունիլօրըմ քի չըգըպ սապուննա տիգաթլէ պագմայը իմ»: Օ սէմանըն քեամիլ գուտսիյէթինի իշիթտիյինտէ գամիլի շարիմաղա պաշլատը, վէ քէնտինի բահաթարգ էյէտի: Տիւնետա եալան սէօյլէմէքտէն գօլայ պիր շէյ հօզ տըր էլպէթտէ վագը՛անըն հազիգաթը շու տըր քի, գըզ սապունը սուտան չըգարտը՞մը չըգարմատըմը թէքմիլ պիլմէյօր իտի: Փագաթ սէմայա կիթմէք իսթէյէն սալա եալան սէօյլէմէմէլի:

ՍԻԻԱԿԿԱՐ

1. Երտըզլար քի՞մին ալէյինտէ ճէնկ էթտիլէր: Հաք 5.20:
2. Հա՞նկը իւշ պէօյիւք ալճըլար շէհրլէր պանիսի վէ միլլէթլէր փէտէրի օլտուլար: Թէք. 10. 9, 10: 16. 12: 17. 20: 21. 20: 25. 27: 36. 9:
3. Քի՞մ իտի էն գիյատէ գաֆէր-հապ թիլքի ալճըսը: Հաք. 15. 4, 5:
4. Հա՞նկը պէօյիւք միւրշիտիլը տաղար թէփէսինտէ Կօլտիւլէր: Ստաա. 20. 28: Թէսն. 34. 1—5:
5. Քի՞մ իտի օքի հագիգաթը սէօյլէտիլի իշլուն մահպուլ օլտուլ: 2 Թէվ. 16. 7—10:
6. Հա՞նկը գարը պիր միլլէթի հիւքմ էտէր իտի, վէ պիր մուհարէպէ գապանտը պիր իլտի եագտը: Հաք. 4. 5:

ԱՐՍԷՆԻՆ ԵՍԼԱՆԸ

Արսէն, կէօյլէրինի եէրէ տիքմիլ վէ էվվէլքի տէֆալարտա քի ատէթի օլան ըսլըգ չալմաղը թէրք էթմիլ օլտուղու հալտէ եալաշ եալաշ էվէ կէլմէքտէ իտի: Անըն Ֆիքրինտէ պէօյիւք պիր տիւշիւնկիւ վար իտի: Քէնմէքտէ իտի օն իքի եաշընտա կիւզէլ սիմալը պիր չօճուգ իտի: Օ՛ խալիս գամիրտիսի օն իքի եաշընտա կիւզէլ սիմալը պիր չօճուգ իտի: Թապիաթը էյի վէ լի վէ տտիմա տիւշիւնէն, աղըր պաշլը պիրիսի իտի: Թապիաթը էյի վէ գալպի Ֆէրրահ իտի: Պէօյիւք փէտէրինին սըգը տօսթը օլուպ, փէտէրինի վէ վալիտէսինի չօգ սէվէր իտի:

Պիր կիւն, պէօյիւք փէտէրի սէօյիւտ աղաճը ալթընտա օթուլմըլ վէ

Արսէն էլմա աղաճընըն ալթընտա տիգ չէօքիւպ կիւնանընը Բապպա իգըրար էյլէտի

պու չօճուզուն տիգգամ ձեւայ էտէն երբը յիւշիւնէ պաղը յօր խտի, չիւնքի
օ քէնտինէ տօղրու կէլիյօր խտի:

«էօյիւք փէտէրի տէտի, «Լ՛յ, նէ վար, օղլում, նի՛ չիւն էօյլէ եիւ-
րիւյօրսըն»: Սրսէն աչաղընը եէրէ սիւրէրէք վէ շափքոտընը պիւքէրէք «Պիւ
չէյ եօգ» տէյիւ ձէվապ վէրտի:

«Պէօյիւք փէտէրի տէտի, «Պու կիւն մէքթէպտէ պիւր գապահաթ իշլէ-
միշսին կէօրիւնիւյօր: Էյէր էօյլէ տէյիւ խտէ մէսրուր օլ, օղլում: «Պու նէ՞,
չու քիւշիւք քէօփէք պիւլէ անլայօր քի սէնտէ պիւր հալ վար»:

Սրսէն՝ կէօնիւսիւզ վէ իշթահարզ պիւր թարգտա կիւլտիւ, վէ քէնտի
քէնտինի եէրէ աթըպ եափաշճա քիւշիւք քէօփէյին պաշընը օխշամաղա
պաշատը: Էնճամ, կէօգիւնիւն հանընտան փէտէրինէ պապարագ շէօյլէ
սէօյլէտի: —

«Պապա, Ալլահ եալան սէօյլէյէնլէրի նէ՞ եափաճագ»: «Պապաք իտէ
անա ձէվապէն, «Օղլում, Անանեանըն նազլիյէթինի պիւմէ՞զմիսին: Կէօր-
մէյօրմըսըն քի Օ՛ եալանճըլարա ապլա միւսա՛տտէ էթմէզ», տէտի:

Պու էսնատէ Սրսէն փէտէրինին աչաղը տիպինտէ իքէն կէօգլէրինտէ
պիւր պաղըզ վէ գօրգու իշարէթի կէօրիւնմէյէ պաշլատը: Օ տէր հալ, «Վա-
լիտէմ նէ՞րէտէ տիր» տէյիւ սիւալ էթտի: Անա, «Է օթէտէ շէֆթալի սօ-
յույօր» տէնիլտի: Չօճուզ պիւր տապիգէտէ օրայա եէթիշտի, վէ կիտիպ
նէրտիվէնին էն աշաղըքի պասամաղընա օթուրարագ պէօյիւք սարը քէտի-
նին թիւլէրինի օխշամաղա պաշատը: Պու արատա եանաղընտան պիւր
տամլա կէօզ եաշը ագարագ աշաղը պասամաղըն իւզէրինէ տիւշտի:

Վալիտէսի իտէ իշինի պրաղըպ անա պապարագ, «Աման էվլատըմ,
նէ՞ վար, նէ՞ օլտու» տէյիւ անա սիւալ էթտիլինտէ, չօճուզ տէտի, «Ու-
նըմըն նէ գատար սըզըլտըղընը անլատան պանա պէօյլէ սէօյլէմէզ իտին»:
Սրսէն պուընը տէտէ վէ պաշընը պիւր թարաֆա տաչայարագ պիւթիւն գուզ-
վէթի իլէ աղլատը: Վալիտէի իտէ եանընա կէլիպ անա, «Էվլատըմ պէօյլէ
եափամ, տէրտին նէ իտէ պանա սէօյլէ» տէյիւք եանընա օթուրտու: Սր-
սէն իտէ պաշընը գալտըրըպ օ գապահաթիւ կէօգլէրի իլէ վալիտէսինէ պաղ-
տը վէ անա տէտի, «Վալիտէ մէսէլէ պէօյլէ օլտու: Յովհաննէս Սարգիսին
էվինէ կիտէր իքէն պանա՝ մէքթէպտէն սօնրա պիւզէ կէլ վէ պէն կէրի կէ-
լէնէ գատար քիւշիւք աթըմ իլէ օյնա, տէտի: Պէն տիւշիւնտիւքի մէք-
թէպտէն չըգմաղը պէքիւր իտէմ, էվէ կէճիքիւրիմ: Էնճամ խօճամա կիտիպ՝
պէն խասթայըմ թաթիլտէ էվէ կիտէպիլի՛րմիլիմ, տէտիմ: Խօճա՛ օլուր
տէտի վէ պէնիմ իլէ արգատաշ օլմագ իշիւն պիւր շայիրտ տահա վէրտի:
Պէն իտէ նէ եափաճաղըմը պիւմէյօր խտիմ: Էովհաննէսկիլէ կիթմէյէ ձէսա-
րէթ էտէմէտիմ: Չիւնքի անլէր մէքթէպտէն պէօյլէ էրքէն կէլտիլիմէ թէ-
աճիւպ էտէճէքլէր տէյիւ տիւշիւնտիմ: «Իպլմ պաղչէյէ կէլիպ փուլնարըն
եանընտա օթուրտըմ: Օրատա քէնտիմէ տէտիմ: Աճէպա շիմտի վալիտէմ
նէ՞ տիւշիւնիւյօր, պէօյիւք փէտէրիմ նէ՞ տիւշիւնիւյօր, աճէպա հէր շէյի
պիլէն Ալլահ նէ՞ տիւշիւնիւյօր: Էվէ կէլիպ՝ եալանճըլարըն աղըպէթինի սիւ-
ալ էթտիլիմտէ, սօնը հէլաք օլտուղընը անլատըմ: Էօյլէ իտէ պէն նէ՞ եափ-
մալըյըմ:» Չօճուզ պու սէօգլէրի սէօյլէտի վէ պաշընը վալիտէսինին կէօք-
սիւնէ տաչայարագ աղլատը: Վալիտէ չօգ մահպուն խտի: Սօնրա տէտի,
«Օղլում, Սրսէն, սէն չօգ պէօյիւք պիւր կիւնահ էթմիշսին: Սէն հէմ եա-
լան սէօյլէտին, հէմ տէ պիլի ալտաթտըն: Չիւնքի պիլզ՝ սէն մէքթէպտէ-
սին տէյիւ ինանըյօրըզ: Շիմտի եափաճաղըն պիւր շէյ վար: Յիսուսա կիթ,

վէ կիւնահընը Անա իգրար էթ: Չիւնքի էյէր պիլ իգրար էտէր իտէք Օ պի-
զի աֆվ էտէր վէ պիլի հէր նափաքլըգտան փաքլէր: Շիմտի տուրմա,
ղալիլէթիլի օլ, չիւնքի պու մուհիմմ պիւր շէյ տիր»:

Սրսէն տէրհալ պաղչէյէ գօշտու վէ էլմա աղաճընըն ալթընա տիլ
չէօքալու: Օրատը էվվէլտէն պէրու քէնտինին օյուն մահալի խտի: Չօգ տէ-
ֆա օրայա տուա իշիւն տախի կիտէր խտի: Եարըմ սա՛աթ գատար սօնրա
թէքրար կէլտի վէ անըն քիւրիլի կիւզիւ փարլայօր խտի: Օ վալիտէսինէ տէօ-
նիւպ տէտի, «Վալիտէ շիմտի հէր շէյ պիթմիլ տիր: Լաքին պէն եարըն
խօճամտան տախի աֆվլըզ թալէպ էթմէլիլիմ»: Վալիտէսի իտէ անա խի-
թապէն, «Էվլատըմ, աֆվլըզ թալէպ էտէր իտէն տօղրու էտէրսին» տէտի:

Սիլգ տախի պիւր խաթա էտէրսէնիլ Արսէն կիպի իգրար էտէ՞րմիսինիլ:
Ալլահըն էն մուհիմմ գանուշլարընտան պիւրի թԱՉՄԻՆԱԹ տըր: թԱՉՄԻ-
ՆԱԹ պէօյիւք պիւր քէլիմէ տիր, լաքին Արսէն՝ թաղմիւնաթ նէ տէմէք օլ-
տուղընը անլամըլ խտի:

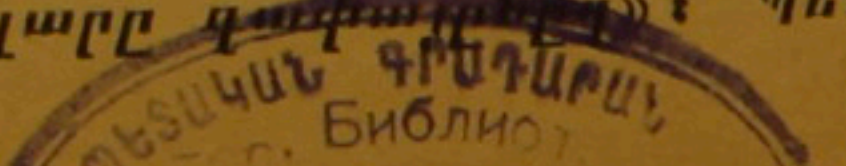
Չ Օ Ճ Ո Ւ Գ Լ Ա Ր Ը Ն Ֆ Ա Ր Չ Ը

Պիւր տէֆա իսթիյար պիւր խօճանըն մէքթէպիւնէ պիւր պատվէլի կէլտի
վէ չօճուզարը իմթիհան էթմէք իսթէտի: Խօճա պատվէլիյէ տէտի քի շա-
լիրտէր օն թէնպիհի պիլիլիլէր: Ֆապաթ պատվէլի տէտի, «Մուհիմմ օլան
չէյ էգպէր էյլէմէք տէյիլ, իլլա անլամագ վէ իճրա էթմէք տիր»: Սօնրա
պատվէլի պիւր չօճուզա Յ ճի թէնպիհի սիւալ էթտի: Չօճուզ տէր հալ «Փէ-
տէրինէ վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ» տէտի: Չօճուզա՛ անը թարիֆ էթմէսի
սիւալ էտիլտի: Չօճուզ իտէ կիւզիւնիւ գափատը, ութանարագ վէ չէքինէ-
րէք շէօյլէ սէօյլէտի, «Լֆէնտի, տիւնքի կիւն պաղը քիմսէլէրէ տաղըն եօ-
լուըն կէօսթէրտիմ: Բէսկին թաշլար աչաղըմը քէստիլէր, վէ իշթէ տահա
գանայօրլար: Սօնրա օ էֆէնտիլէր պանա պիւր ազ փարա վէրտիլէր: Պէն
իտէ օ փարայը վալիտէմէ վէրտիմ քի քէնտիտի աչաղընա գօնտուրա ալսըն,
չիւնքի անըն աչաղընտա աչագ գապըսը եօգ խտի: Պէն տիւշիւնտիւքի քի
վալիտէմին եալըն աչագ գալմասընտան իտէ պէնիմ եալըն աչագ գալմամ
տահա էյի տիր»: Պատվէլի պու ձէվապտան խօշլանտը վէ չօգ մէմնուն օ-
լարագ կիթտի: Վալիտէնէ պէօյլէ հիւրմէթ էյլէ:

Ք Ի Ի Չ Ի Ի Ք Գ Ը Բ Մ Ը Չ Ը Գ Ս Փ Ո Ի Լ Ա Ր (Տ Ո Ի Տ Ա Գ Լ Ա Ր)

Իքի քիւշիւք օղլանլար եօլըն քէնարընտա պիլիլիքտէ օյնամագտա ի-
տիլէր: Յակոբ տէտի, «Պետրոս, սէն տօղրու օյնամատըն, սէն պիլիլիլիլի
քի տօղրու եափամատըն»: Պետրոս իտէ, «Օխ, չօգ էյի եափտըմ:
Չիւնքի սէն պէնի ալտաթմագ իսթէտին»: Յակոբ տէտի, «Մէն տէ պէնի
ալտաթմագ իսթէտին, պէն անը կէօրտիւմ»: Պետրոս իտէ, «Խայր, պէն
պիւր շէյ եափամատըմ» տէտի:

Պու արատա զարիպ պիւր գատըն քի անլէրի տինլէմէքտէ խտի, տէտի,
Չօղլուզ, չապուզ, գափուլարը գափաթըն: Պետրոս վէ Յակոբ հէր ի-

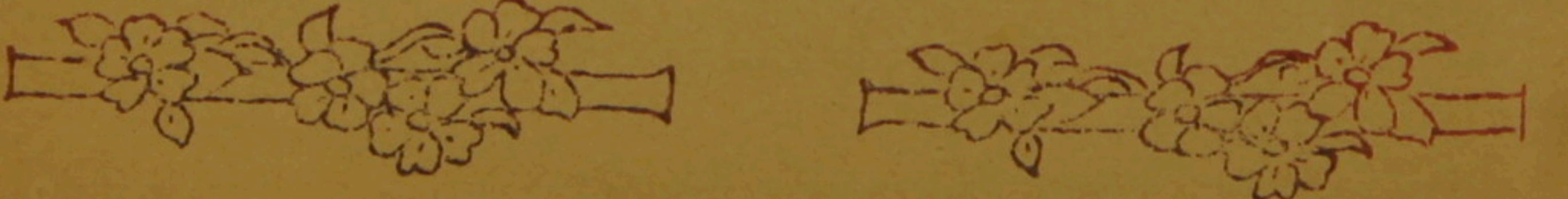
քիտիտե ութանտըլար վէ Յակոր եա-
 վաշ պիր սէս իլէ տէտի, « Հա՞նկը գա-
 փուլարը գափամալը յըզ, մատամ, նէ
 տէտիլինիզի անլամայօրըզ» : Մատամ
 իտէ, « Էլպէթտէ շու գափուլարը օլ-
 մալը » տէյէրէք զըրմըզը վէ կիւլ
 ըէնկլի օլան իքի ազըզլարընը կէօս-
 թէրտի : Զիւնքի օ գատըն կէօրտիւ
 քի անլէրտէն թաթը քէլամլար չըզ-
 մայօր իտի : Խանըմ տէտի, « Անլէրի
 մէօնքէմ գափայընըզքի օլ Ֆէնա սէօզ-
 լէր նէֆէս ալմայարազ իչէրիտէ պօ-
 զուլուպ էօլիւնլէր » : Խանըմ պէօյլէ
 տէտի վէ կիթտի : Պետրոս իտէ արգա-
 տաշընա տէօնիւպ, « Զանն էտէր իտէմ
 մէրգոււմէնին սէօզիւ տէօյիւ շմէմէքլի-
 յիմիզ իչիւն իտի » տէտի : Պետրոս,
 « Պէնտէ էօյլէ զանն էտիյօրըմ » տէտի :
 Անլէր, « էօյլէ իտէ արթըզ տէօյիւ շ-
 մէյէլիմ » տէտիլէր : Ղազարայա պաշ-
 լատըգտան սօնրա ազըլը սէօզլէրի
 պու իտի :

Անլէր արթըզ պիր տանա տէօյիւ շմէմէյի գարար էյլէտիլէր :

Մ Ի Ի Ա Լ Լ Ա Ր

1. Քի՞մլէրին զըրզ սէնէ էլպիտէլէրի էսքիմէտի : Նէհմ .9.21 :
2. Քի՞մ իտի օլ առէմ քի պիր քիմսէնին խանէտանընտան սէյէլանիլը, ճիւ-
 գամլը վէ գօլթուպ տէյնէյինէ տայանան վէ զըլըճլէ տիւչէն վէ էքմէյէ
 միւհթաճ էքսիք օլմասըն տէյիւ լա՞նէթ օգուտը : Բ Միւլ .3.28,29 :
3. Քիթապը Մուգատտէտտէ էն չօգ եաշայան իքինճի առէմ քի՞մ իտի :
 Թէք .5.19 :
4. Հա՞նկը իքի առէմլէր աւլա էօլմէտիլէր : Թէք .5.24 : Գ Միւլ .2.11 :
5. Քի՞մ ալէվ իչիտէն սէմայա չըգմագտա պիր մէլէք կէօրտիւ : Հաք .
 13.18—20 :
6. Գայալարը զըրան շիտտէթիլի պիր ըիւզկեար քի՞մ կէօրտիւ : Գ Միւլ 19.11 :
7. Հա՞նկը շէրտէ օն սալիհ պուլունմատըզընտան օ շէր հէլաք օլտու :
 Թէք .18.32 :
8. Հա՞նկը պէօյիւք Գրալիչայը քէօիէքլէր եէտի : Գ Միւլ .9.35,36 :

Ք Ի Ի Չ Ի Ի Բ Մ Ի Ի Մ Ի Ն

Է Վ Վ Է Լ Ա Ի Շ Ս Օ Ն Ր Ա Օ Յ Ո Ւ Ն

Պէն պիր քիւչիւք զըզ իքէն պէօյիւք վալիտէմ պանա չօրապ էօրմէյի
 թէնպիհ էթտի : Հէր կիւն, էօյլէնտէն սօնրա անըն եանընտա քիւչիւք
 սանտալեամըն իւզէրինտէ օթուրուպ, վէ ալթը սըրա էօրմէլի իտիմ :

Օ կէճէ պէօյիւք վալիտէսինին թա՛ամընը
 կէօթիւրմէք իչիւն իզն իտիտի :

Պիր կիւն արդատաշարժման իբրև, պիրլիքտէ օյնամազ իշխան արշարը-
տա պէնի պէքլէմէքտէ խալիքը Պէն խէ անլիլին հանընա կիթմէք իշխան
ածէլէ էլլէտիլիմաէն՝ էօրիլիլին պիր սըրաթընը հանլըլ էլլէտիմ։ Սօնրա ի-
քի հա իւլ թէլ տահա տօլաշար։ Պէօլլէճէ իշխմ փէք տիւղէնիլ օլտու։
Պէօլլէք վալիտէմ պու հալը կէօրտիլլիւնտէ տէտի։ «Մաուի, սանա չօզ ա-
ճըլօրըմ, պու պէօլլէ օլմաշաճապ իտի, պու սըրաթը նասըլ գաչըրտըն խէ,
թէքրար տիլիպ էսքիսի կիպի էթմէլիսին»։ Պէն խէ սանա խիթմապէն։ «Ե իմտի
տէլիլ, Մամա, Լուսին վէ էլլիպա պէնի պէքլէքրլըր։ Անլէր իլէ կիթմէք ար-
գու էտիլօրըմ։ Ե իմտի պանա իլն վէր, կէրի կէլալիլիմաէ Նիստէմի պիթիլի-
լիմ» տէլէրէք ըէճա էթտիմ։

Ֆազաթ պէօլլէք վալիտէմ լաթիֆ, կինէտէ գուզվէթլիճէ պիր փէրտէ իլէ
տէտի։ «Խալըր, Մաուի, պու շիմտի սըրաշա կիլըմ, տիքճէ սէնի պրագմաշա-
ճազըմ»։

Վալիտէմի հէր նէ գատար սէվէր խոթիմ խէտէ, պէն Նիսա կիթալիքի պու
քէնտիսի իշխան պիր ինսաֆսըլլըլ իտի։ Արթըպ սէօլլէմէտիմ, ֆազաթ գալ-
պիմաէ քէնտիսի տօզրու պիր տարղըլլըլ վար խոթի։ Ե լիմաէն կէլալիլի գա-
տար ածէլէ էթտիմ վէ սօն սըրաթը տախի թէմամլատըլըմ կիպի հէման սա-
վուշուպ կիթտիմ։

Չօճուզար իլէ պիր միւտալթ օյնատըմ, լաքին նասըլտա քեամիլ մէսըլթ
հիսա էթմէտիմէ էնճամ օլուեր պրագըլլ հէր պիրիմիլ քէնտի կիթիլի տէօն-
ալիք։ Սանէլէ կէլալիլիմաէ պէօլլէք վալիտէմի արատըմ, լաքին օ սանտալ-
հատընըն իւզերինտէ տէլիլ խալի Վալիտէմաէն անլատըմքի օ պիր ալ րա-
հաթսըլ օլտուղընտան քէնտի օտասընա եաթմաղա կիթմիլ տիր։ Վալիտէմէ.
«Եօլլէ խէ պու կէճէ անր կէօրէմէ՞ գմիլիմ» տէլիլ սիւալ էթտիլիմաէ։ «Պիր
ալ սօնրա կէօրէպիլիլիսին» տէլիլ ճէվապ վէրտի։ «Պիր ագաւն պէն քէն-
տիսի թա՛ամ կէօթիլիլիլ իքէն սէն տախի կէլէպիլիլիսին» տէտի։ Թա՛ամ
հագրը օլտուղընտա, վալիտէմէ ըէճա էթտիմքի չալը վէ գըրարըմը էքմէլի
թէփի իւզերինտէ պէն կէօթիլիլիլիմ։

Մէրգուճէ հասարղընա տաշանմիլ հաթաղընըն իշխանտէ օթարմաղտա խոթի
Օ՝ պէնի կէօրտիլլի կիպի սօլղու նիմասընտա պիր մուհա պպէթ թէպէս-
սիւմիլ փարլատը։ Պէն խէ թէփալիլի հաթաղընա հագրն օլան մասանըն ի-
զ՝րինէ գօտուճ։ Չիւնքի օրաշա գօլտըճա ուզանապիլիլի խոթի։ Օ՝ պանա չօզ
սարարըմը կէօրիւնտի։

Պէն անա. «Մամա խոթիմա՞մըսըն» տէլիլ սիւալ էթտիմ։ Օ՝ տէտի. «Մա-
սիմ, անճապ պիր ալ հօրղանիլլ Զիսա էտիլօրըմ, պու չալ պէնի րահաթլան-
աըրաճապ»։ Պէն քէնտիսի հագրն իտէրէք կիւզիւմիլ էլինին իւզերինէ գօ-
տուճ, վէ տէտիմ «Մանա տօլրու ճանըմ սըրըլտըլը իշխան չօզ միւքէտալը
լիմ. պանա տփվ էտէ՞րմիլիլ»։ Օ՝ տէտի. «Ալիլիլիլ գըլըմ, սէն թալէպ
էթմէլլ ոէն պէն գաթէն տփվ էթմիլիլիմ։ Անի էվտէ պրագտըլըմ իշխան ա-
ճըտըմ։ Ամմա պիլիլի խոթիմքի օ խալըն իշխան խոթի։ Ե կէր շէմտիլէ գատար
գալտա էլի օլլըմը իտի»։ Պէն տէտիմ «Ահ վալիտէ, ուլղուճ կէլիլ խոթի վէ
իլլէմէք իշխան կէօլլէրիմի աշամապ խոթիմ»։ Օ՝ տէտի. «Եօլլէ խէ սանա էօլ-
րէթմէք իսթէտիլիմ պու տէրսի ալա ունութմաշասըն։ Լօմրտէ ֆախալիլ
վէ մէսըլը օլմաղ իսթէր խէն, էվվէլ իլլէմէլի վէ սօնրա օյնամալըսըն»։
Երթէսի սապան տահա ուլղուտան ուլղանմամըլ խոթի։ Կէճ գալարըլմտան
վալիտէմ պէնի ուլղանտըրմաղա կէլալի, վէ պալարըմքի անըն հանաղարըն տա
կէօզ հալը իշարիլիլի վար խոթի։

«Ահ վալիտէ, նէ՞ վար» տէլիլ չաղըրտըմ։ Վալիտէմ խէ, հէր նէ գատար
սէնի թիթրէմէքտէ խոթի խէտէ, «Աճընաճապ պիր շէլ եօզ» տէլիլ ճէվապ
վէրտի։ Պիր ալ սօնրա թէքրար տէտի, «Աճալպ պիր շէլ վուգու պուլմըլ
տըր, ամմա պիլ անըն իշխան անըմալը տէլիլիլի։ Պու կէճէ սէվիլիլի Մաման
ուլղուտընտա իքէն Նիսա իլէ օլմաղա կիթմիլ տիր»։ Պու վագըլար ի-
ղէրինէ չօզ սէնէլէր կէլմիլ տիր. լաքին շիմտի հաթըլմասը իճապ էտէն հէր
հանիլը պիր իշի պաշգա վաղթա պրագմաղա թէքրիւպէ օլունտուղըմտա օ
կիւզիլ օտա, չալ թէփալիլի վէ Մամամըն խօշ սիմասը կէօլլուճ էօնիւնէ կէլիլ
վէ «Ելինտէ պիր իշ վար խէ անը տէրհալ հաթմալըսըն» տէտէլի օ թաթլը
սէնի թէքրար գալարըմա իշխալիլի։

Ա. Լ. Ա. Ն. Պ. Զ. Ե. Կ. Բ. Մ. Գ.

Ալիլիլիլ չօճուզար. — Ելուճէ օլանըմըլը պիլէ քի՞մ վէրտի, պանա
նալ էտէպիլիլիլ իսինիլիլ։ Թապիլի «Ալլահ վէրտի» տէլիլ ճէվապ վէրէճէք-
սինիլիլ։ Պունա թամմ էմիլիլիլիլիլիլ։ Իմտի թէքրար տիւլիւնիւն վէ ճէվապ
վէրին։ «Ե վիլթ, էմիլիլիլ պիլէ հէր շէլի վէրէն Ալլահ տըր», տէրսինիլիլ։

Ֆազաթ պիր շէլ վար քի անը վէրէն Ալլահ տէլիլ տիր։ Օ՝ կիւնահ տըր։
Շիմտի «Աման անը ունութտուլ» տէրսինիլիլ։ Լաքին ալա ունութմալը տէ-
լիլիլիլիլ։ Չիւնքի տիւնեատա ճիւմէլէ էնտիլէլիլիլ, քէտէրլէրի վէ փէրուշան-
լըլարը մէլտանա կէթիլիլիլ կիւնահ տըր։ Ելէր տիւնեատա կիւնահ օլմաղսա
խոթի, ճիւմէլէմիլ մութլու վէ մէսըլը օլաճապ իտիք։ Սէվիլիլիլ իլլապքեա-
լըմըլըն գէմիլիլ կէլիլպ էօլմէլիլիլիլ ալա ինթիլաճըմըլ օլմաշաճապ խոթի։

Շուսու ֆիքրտէ սագլալըն քի կիւնահ Ալլահըն տէլիլ, իլլա Շէլթանըն
հէտիլիլիլ տիր։ Ըալըլըն քի պու սիլաէն տէֆ էտիլիլիլ։

Ե. Ա. Վ. Ա. Շ. Ա. Ա. Ե. Ի. Ի. Բ. Ի. Մ. Կ. Ք.

Պիր գըլա Մամասը, «Գըլըմ նէ՞ հաթըլօրսըն» տէլիլ սիւալ էթտիլիլ։
Չիւնքի գըլ սալօնըն պիր ուճունտան օ պիր ուճունա գատար փարմաղա-
լընըն ուճը իւզերինտէ կիւրիլիլ խոթի։

Գըլ էնկին պիր փէրտէ իլէ, «Եալալ էլիլիլիլ շալըլըլօրըմ» տէտիլիլ։
Չիւնքի վալիտէսինին պաշ ալըլըլ խաթալըլը օլտուղընտան, գըլ տէմէք
խոթէլիլ խոթի քի «Շիլղիլ պիր շամաթա չըգարտամ, անը տահա զիլատէ
րահաթսըլ էտէրիմ»։

Իշթէ հալալ պիր աարմ էհէմիլիլիլիլիլ տէլիլիլիլ։ Լաքին նէ գատար
տա էհէմիլիլիլիլիլ օլտա, օ էլլէմիլի վալիտէսինիլ տահա զիլատէ րահաթլան-
աըրտը վէ վալիտէսինին քէնտիսիլ օլտան մուհապպէթիլիլ արթտըրտը։

Ա. Լ. Թ. Ո. Ի. Ն. Գ. Ա. Ն. Ո. Ի. Ն.

Իմտի ատէմիլիլիլիլ սիլէ հէր նէ մու՛ամէլէ էթմէլէրինի խոթիլիլիլիլ, սիլ
տախի անլէրէ էօլլէ էտիլիլիլ. զիրա շէրիլիլ վէ փէլղամպէրլէր պունտան
իլղարէթ տիր։ Մատթ. 7. 12։

1. Քի՞մ խոի օ ատէմ քի ալթունը զէ կլու- միւշիւ եօգ խոի խտէտէ պիր թօփալա շիֆա վէրէպիլաի. Ա.մալ.3.6,7:
2. Քի՞մ խոի օ ատէմ քի Ալլան իչլուն հէ- տիյէ վէրիւր իքէն պիր եալանը իչլուն էօլաիւ: Ա.մալ.5.5:
3. Քի՞մ խոի օ քիմսէ քի քէնտինի էօլաիւ- րէնէր իչլուն տու'ա էլլէտի. Ա.մալ.7.59:
4. Քի՞մ խոի օ ատէմ քի արապա իչլնտէ էօլճուլըգ էտէր իքէն Բիտուսը պուլտը: Ա.մալ.8.37:
5. Քի՞մ խոի օ քի միւմինէրէ թէատտի էտէր իքէն միւմին օլտու: Ա.մալ.9.6:
6. Քի՞մ խոի օ քի սէքիլ սէնէ քէօթրիւմ եաթմըշ իքէն Բիտուս անա շիֆա վէր- տի: Ա.մալ.9.34:
7. Ք. Մ. տէ զիքը օլունան իւչ պէօյիւք անմազլարը զիքը էլլէ: Մատթ.7.26: Դուկ.12.20: Մատթ.25.2:

Վալի-
տէսի
անա
թէնպի
էթտիքի
թաթլը
զուրա-
պէյէյէ
տօգսն
մասըն

Շու այէթլէր Ք.Մ. տէ նէրէտէ տիրլէր եէրինի պուլ վէ եազ:
«Եա Ալլան պէնտէ փաք պիր եիւրէք եարաթ, Տէրունիմտէ տօղ-
րու պիր բուն եէնիլէթ»:

Սէնին Բուհընտան նէ՞րէյէ կլու- տէյիմ, վէ սէնին հուզուրընտան նէ՞րէյէ Ֆիրար էտէյիմ: Եկէր սէ- մայա չըգսամ, սէն օրատասըն. վէ հապիյէտէ տէօշէյիմի սէրսէմ, իչթէ սէն հազըրսըն:

Նէ՞ միւպարէք տիր օլ ատէմ, քի խտանը 'աֆվ, վէ կիւնանը սէթը օլունմըշ տըր: Նէ՞ միւպար- էք տիր օլ ատէմ, քի Բապպ ա- նա կիւնան սայմազ, վէ բուհըն- տա հիլէ պուլունմազ:

Վալիտէսինէ իթա'աթ էթտիլի իչլուն քէյֆլի տիր:

«Պէօյիւք պիրատէրիմ պէնիմ իլէ օլտուզճա գօրգմամ»

Պու տէօրթ չօճուզլար մէքթէպտէն կէլիր իքէն, իւչիւ հազգսըգ եէրտէ պու օղլանա հիւճմ էթտիլէր, լաքին պաշգա պէօյիւք պիր չօճուզ անա եարտըմա եէթիշտիլի իչլուն, Օ արթըգ գօրգմայօր:

Պէօյլէճէ, Ալլան տախի պիզիմ իլէ օլտուզճա ասլա գօրմայաճաղըգ:
«Բապպ նուրըմ վէ խէլասըմ տըր. քի՞մտէն գօրգաճաճղըմ. Բապպ հայաթը 'ըն համիտի տիր քի՞մտէն խազֆ էտէճէյիմ» Մէգ.27.1:

Միւմինին պիրիտի տէյօր քի պիր տէֆա թէվպէ էլլէմիշ պիր գատըն, քէնտինին թէվպէսիգ զէվճի իլէ էօլճուլըգ էտիյօր խոի: Ափանսըգ փէք հէյ- պէթլի պիր Ֆուրթունա վէ կէօք կիւրիւթիւսիւ օլտու: Ատէմ տէհչէթ վէ խաֆվ իչլնտէ գալտը: Լաքին գատըն հիչ գօրգմայօր խոի: Ատէմ գարը- սընա տէտի, «Սէն գօ՞րգմայօրմըսըն»: Օ տէտի, «Ասլա, Զիւնքի պիլի- յօրըմ քի պու սէմալի Փէտէրիմին սէսի տիր վէ չօճուզ հիչ փէտէրինին սէ- սինտէն գօրգա՞ր մը»: Ատէմ կէօրտիւ քի զէվճէսի՝ քէնտինին մալիք օլմա- տըլը պիր շէյէ մալիք տիր, վէ պու վազըա անըն թէվպէ վէ խէլասընա վասիթա օլաու:

ՊԱՇԳԱԼԱՐԱ ԼԷԹԱՖԻԹ ԿԷՍՍԹԻՐԻՆԻԶ. ԳԱՂ. 6. 2, 10:

ՊԻՉԱՐԷՅԷ ՄԷՐ ՀԱՄԷԹ ԷՏԷՆ ՄԻՒՊԱՐԷԲ ՏԻՐ. ԷՄՍ. 14. 21:

Եազընլարտա, աղլամագտա օլան պիր քիւչիւք չօճուգ կէօրտիւմ: Եկգաքէթսիզ վէ թէրպիլէսիզ պիր չօճուգ վուրուպ անը եէրէ տիւչիւրմիւշ վէ ինճիթմիւշ խաի: Անըն թա'ամը տէօքիւլմիւշ, սէփիէթի չամուրա աթըլըպ պէրպատ էտիլմիւշ խաի:

Պէն անա եազընլարտան էվվէլ, պաշգա պիր քիւչիւք չօճուգ կէլտի վէ անը գօլլարը իչինէ ալարագ թէսէլլի էթմէլէ չալըշըյօր խաի: Պիր ազ սօնրա, օ կէլէն չօճուգ աղլայանա, «նէ՞ տիւչիւնիւյօրսըն» տէտի: Աղլայան չօճուգ խէ, «թա'ամըմ ազ գալտը» տէտի: Պէն խէ տուրուպ չօճուգլար իլէ գօնուշտըմ վէ անլէրէ պու կիւնքի մուհապպէթ հազընտա օլան տէրսիմիպտէն սէօյլէտիմ: Պէն անլատըմ քի պիլ՝ հէր խուսուստա մուհապպէթ կէօթէրմէլլիլիզ: Չիւնքի պաշգատընա լէթաֆիլթ կէօթէրէն հէր քիւչիւք չօճուգը Յիսուս սէվէր: Իմտի պէօյլէ տու'ա էտէլլիմ.—

«Աէվկիւլիւ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս, գալ գիմրիլի սէնին քեամիլ մուհապպէթին իլէ տօլտուր. թա քի միւմքին օլան հէր եօլտա վէ էլիմիլպտէն կէլտիլի գատար պաշգալարա եարտըմ էտէպիլլիմ:»

ԷԼԻՄԻՉՏԷՆ ԿԷԼԷՆԻՆ ԷՆ ԷՅԻՍԻՆԻ ԵԱՓՄԱԼԸՅԸՉ, ՄԱՏԹ. 25. 14-20:

Էլին իչլէմէլէ հէր նէ պուլտու խէ, անը գուվվէթին իլէ իչլէ. վաիլ 9. 10:

Պիր տէֆա պիր Փամիլեատա տօգուգ եաշընտա պիր քիւչիւք գըզ վէ եէտի եաշընտա պիր օղլան վար խաի: Քիւչիւք գըզ եափապիլտիլի հէր խուսուստա չալըշըպ վալիտէսինէ եարտըմ էտէր խաի: Պիր կիւն վալիտէսի էվտէն կիթմիւշ խաի: Եօյլէտէն ազլամա գատար էվտէ եօգ խաի: Գըզըն իմի Նուարգ խաի: Պու գըզ, փէտէրի գլամա էվէ կէլտիլիտէ անըն իչիւն թա'ամ հազըրլատը: Օղլանըն իմի խէ Ֆրանք օլուպ, պու տախի քէնտի հէմշիրէսինէ եարտըմ էթմէքտէ խաի: Աճէպա Նուարգ վալիտէսի կիպի էլի փիշիրտիմի: Սայր. չիւնքի օ տահա քիւչիւք խաի: Լաքին անլէրին փէտէրի, «Իլլէրինտէն կէլէնին էն էլիտիլի եափան քիւչիւք գըզըմ վէ օղլում իչիւն իֆիթիսար էտէրիմ» տէտի:

Պազըլարըմըզըն չօգ թալանթլարը վար, պազըլարըմըզըն անճագ պիր գաշ թալանթլարը վար: Յիսուս թէքրար կէլտիլիտէ, Քէնտիսի իչիւն քիմլէր իչլէմիւշ խէ, անլէրին միւքեաֆաթլարընը վէրէճէք: Լաքին Յիսուս իչիւն իչլէմէլիպտէ անճագ քէնտիլէր իչիւն եաշայանլար հիւքմ օլուհաճագլար: Էլէր պիլ Յիսուսը սէվիյօր խէք, տախմա Անըն իչիւն իչլէմէք խաթէլէճէլիզ: Հաթթա պաշգալար գատար չօգ վէ կիւզէլ իշ եափամագ խէք պիլէ, էլիմիլտէն կէլէնի ալա սուրէթտէ եափամալը իլ:

ԷՆ ԷՅԻ ՏՕՍԹ

Քիմէ տօթ տէրիզ, պուըն պանա քիմ թարիֆ էտէպիլիլի: Տօթ օ տըր քի պիլ անը սէվէրիզ: Էվվէթ, սէվտիլիմիլ քիմսէլէ տօթ թէսմիլէ էտէրիզ:

Տօթ պիլի տախի սէվէրմիլ.— Էվվէթ, շիւպհէսիզ սէվէր:

Տօթ հազընտա տէլէճէք պաշգա շէլլէր տախի վար: Անլէրի պիլմէնիլ լազըմ տըր: Իլի պիր տօթուլուր օլտուղընտա, խաթէրիզ քի պաշգա ճիւմլէ տօթլարըմըզա անը պիլտիլիլիմ, անը մէտն էտէլլիմ: Տիւնեատա էն էլի տօթուլուր քիմ տիր: Յիսուս տըր: Պաշլարըմըզը էլլիմ վէ Ալլա'ա Յիսուսը գէմինէ, պիլգէ տօթ օլմագ իւզրէ կէօնտէրտիլի իչիւն համա էտէլլիմ:

Հ Ի Տ Տ Է Թ Ի Լ Է Գ Ա Լ Գ Ա Ն Զ Ի Յ Ա Ն Ի Լ Է Օ Թ Ո Ի Ր Ը Բ

Եազընլարտա Նիւ Եօրգա եազըն պիր շէնրտէ իքի օղլանլար օյնամագտա խալիլէր: Ափանտըզ արալարընտա պիր զավղա վուգու պուլտու: Օղլանլար զագագա կէլտիլէր վէ պիրի օլպիրինի վուրուպ թէփիլլէլէլէք պաշլըն հալտէ պրագտը վէ եէրէ տիւչիւրտիւ: Պատէհու Օ՝ չօգ գահմէթլէր իլէ էվլէրինէ կէօթիւրիլտիւ: Պիր ազ սօնրա Տօքթօր կէլիպ անա պագտը վէ ալա սազլամալաճազընը անա խապէր վէրտի: Օ պիր չօճուգ տախի քէնտի թէքտիլիլի ալտը: Չիւնքի Օ տախի պու օղլանը պէօյլէ թէփիլլէտիլի վէ խաթթա էթտիլի իչիւն զամիրի անը բահաթսըզ էտիյօր խաի: Պիր տագիլգէլիք էօֆքէ, ճիւմլէ պու շէլլէրէ սէպէպ օլմըշ խաի:

Գ Օ Մ Շ Ո Ի Մ Ը Զ Ը Ն Զ Օ Ճ Ո Ի Գ Ը

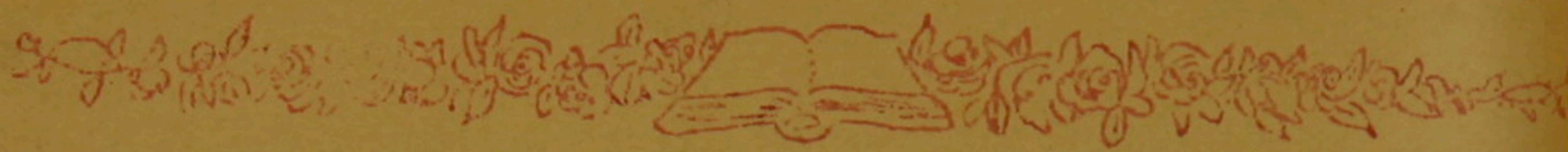
Պիր տէֆա Բաքէլ խամինտէ ալթը եաշընտա պիր գըզ, էօյլէնտէն սօնրա վագթընը քէնտի քիւչիւք տօթընըն էվլինտէ կէլիւրտի: Օլուհարը ալարտընտա վալիտէսի թաթլը պիր պագըշ իլէ անլէրէ կէօրիւնէրէք հէր պիրինին էլլինէ պիր պիսքուիթ գօտու: Բաքէլ էլլէրինի արգասընա շէքէրէք եափաշճա պաշընը սալլատը վէ տէտի, «Պէնիմ վալիտէմ թա'ամտան պաշգա վագթտա պիր շէլ եէմէքիլլիմէ իպն վէրմէզ»: Անը թէճրիւպէ էտէն գարընըն չօճուգլարա եէլէճէք եէտիրմէք խուսուսընտա Փարգը պիր թէսալվուրը վար խաի: Իմտի օ տէտի. «Օ պօշ պիր սէօզ տիր: Պու պիսքուիթ սանա նէ զիյան էտէճէք, ալտա եէ, վալիտէն նէ՞ պիլէճէք: Էլլէր կէլիպ սէնի թուլթաճագ տէլիլ գօրգույօր խէն, իլթէ մասա, ալթընա կիլլէն վէ օրատա եէ: Աէնի քիմսէ կէօրմէզ»:

Չօճուգ խէ շաշըն վէ միւթէհայիլի պիր սուրէթտէ հէյպէթտէն վուրուլմըշ օլտուղը հալտէ, պիր սանիլէ կէօղիւնիւ տիքիպ պու մախուֆ գալըյա պագտը: Օ պիլտի քի պու գարը քէնտինէ եանլըշ պիր շէլ էօյրէտիյօր խաի: Պիր ազ սօնրա օրատան գալըպ տօղրու վալիտէսինին գուճաղընա գօշտու վէ պու թէճրիւպէսինի հընչգըրարագ վալիտէսինէ հազլ էթտի:

Պիր միւտտէթ սօնրա անըն հազիք գալպի էլէմինտէն քէնտի քէնտինի պուլտուգտա, մէրգուլմէ վալիտէսինէ պագտը վէ անա տէտի. «Վալիտէ, իթա'աթլը չօճուգլարըն էլի օլմալարընա պէօյլէ պէօյլէք քիմսէլէրին մանի օլմասը գանն էթմէմ քի էլի պիր շէլ տիր: Էօյլէ տէլլիմիլ: Էլլէր պէն եաշլը պիր խանըմ օլտա խալիմ վէ պիր քիւչիւք գըզ տախի պանա պէօյլէ տէսէ խաի, պէն անա, «Աէվկիւլիւմ, անը ճէպինէ գօ վէ թա'ամ վագթընա սագլա» տէր խաիմ:

Պիլգէ տօթ օլան քիմսէլէր իլէ հա'սըլ մուամէլէտէ պուլուհամալըյըզ վէ անլէր իլէ հա'սըլ տալրանմալըյըզ: Անլէրէ էլիլիք էտիպ՝ անլէր իլէ թաթլը տալրանմալը իլ վէ միւմքին օլան հէր թարգտա անլէրէ եարտըմ էթմէլլիլիզ:

Պ Ի Բ Պ Ի Լ Մ Է Ճ Է

Պիր քեօթրիւմիւ երւքլէնիպ Յիսուսա կէթիրէն ատէմլէրին սայլսընը ալ, (Մարկ.2.3) Պունա Սամփսոնըն թութուղը թիւքիւէրին սայլսընը իւլալէ էյլէ (Հաքիմ.15.4), Պունըն իւզէրինէ Յակոբ իլէ Մըսրա կիտէն նուֆուսըն ճիւմլէսինին սայլսընը իլալէ էյլէ (Թէք.46.26), Պունըն իւզէրինէ Պողոս Բէսուլ իլէ կէմիտէ օլան ատէմլէրին սայլսընը իլալէ էյլէ (Ամալ.27.37), Պունըն իւզէրինէ Ճանվէրին ատէտինի իլալէ էյլէ (Վահ.13.18), Պունըն իւզէրինէ Բապպըն՝ Իսրայէլ գալմընա խէլաս էթմէք իչիւն Կէզէօնա վէրտիլի ատէմլէրին սայլսընը իլալէ էյլէ (Հաք.7.7), Պունըն իւզէրինէ Նայըն թուֆանտան սօնրա եաշատըղը սէնէլէրին ատէտին իլալէ էյլէ (Թէք.9.28), Պունըն իւզէրինէ Յորըն՝ պաշընա կէլէն պէլատան սօնրա եաշատըղը սէնէլէրին ատէտինի իլալէ էյլէ (Յոր 42.16), պունըն իւզէրինէ Ենուլքըն՝ Ալլահ իլէ երւրիւտիւլ սէնէլէրին՝ ատէտինի իլալէ էյլէ (Թէք.5.22), Անըն իւզէրինէ Սըրահամըն միւտտէթ ի՝ էօմրիւնիւն սէնէլէրինի իլալէ էյլէ, (Թէք.25.7), Պունըն իւզէրինէ Յիսուսըն էմրի իլէ թութուլան պալըզլարըն սայլսընը իլալէ էյլէ, (Յովհ.21.11), Պունըն իւզէրինէ Պողոսը Գայսէրիյէյէ կէօթրիւմէք իչիւն հալըրլանան մըղըրալը ասքէրլէրին՝ ատէտինի իլալէ էյլէ, (Ամալ.23.23), Պունըն իւզէրինէ Յիսուսըն իքիշէր իքիշէր կէօնտէրտիլի շայրտլէրին՝ ատէտինի իլալէ էյլէ, (Պուկ.10.1): Պու սայլսընըն եէօքիւնիւնիւ Ամալը Բէսուլ քիթապընըն իլք տէօրթ պապլարընտա նէօրէտէ պուլուրըն:

Քիթապը Մուգատտէստէն Յոր Քիթապընտա շու ալէթին մահալինի քի՞մ պուլապիլիր. «Նէ վուլմէթ, նէ էօլիւմ կէօլկէսի վար, քի անտէ Փըսպ իշլէյէնլէր կիզէնէպիլէլէր»:

Թէքրար շու ալէթին եէրինի Ամալը Բէսուլտան քի՞մ պուլապիլիր «Ալլահ . . . շիմտի հէր եէրտէ ատէմլէրին ճիւմլէսինէ թէվպէ էթմէլէրինի թէնպիհ կտիյօր»:

Վալիտէսինէ իթա՛աթ էթմէյէ վաս էաէն պիր քիւշիւք գըզ:

Ք Ի Ի Չ Ի Ի Ք Մ Ի Ի Մ Ի Ն

Գ Ա Լ Պ Ի Ն Ի Պ Ա Ն Ա Վ Է Բ

Պիր քիւշիւք գըզ քէնտի տէրսինի միւթալա՛ա էթմէքտէ իքէն, պիրտէն սօրտու. «Փէտէր, գալպինի պանա վէր» նէ՞ տէմէք տիր: Պիր ազ սիւքիւնէթտէն սօնրա փէտէրի տէտի. «Պու քէլամըն մանասընը սանա շիմտի անլատաճաղըմ: Սէվկիւլիւմ, զանն էտէրսէմ պիր ճիղտանըն վար, էօյլէ տէյի՞ւմի. անը պանա վէրմէք իսթէ՞րմիսին»: Գըզ՝ սալա թէրէտտիւտ էթմէյէրէք, ճիղտանը վէ իշլինտէ պուլունան վէ կէօղիւնէ պիր խաղինէ կիպի կէօրիւնէն իքի պուշուգ փէննիլի փէտէրինէ վէրտի: Պու վազը՛ատան պիր իքի կիւն սօնրա փէտէրի գըզը չաղըրտը վէ անա տէտի. «Գըզըմ, կէչէն կիւն ճիղտանընը պանա վէրտին, տէվէ յի՞ւմի»: Օ տէտի. «Էվվէթ փէտէր»: Փէտէր տէտի. «Նէ՞ զանն էտէրսին, պէն անը նէ՞ իչիւն իսթէտիմ»: Օ տէտի. «Զանն էտէրսէմ անըն իշլինէ պիր շէյ գօյաճագսըն»: «Էվվէթ, տօղրու տըր, թամմ էօյլէ էտէճէյիմ», տէտի փէտէրի: Սօնրա էլինի գըզըն գըվըրըզ պաշընա գօյարագ տէտի:

Վալիտէսինէ իթա՛աթ էթմէյէ վաս էաէն պիր քիւշիւք գըզ:

«Սէվկիւլիւ քիւչիւք գըզըմ պէօյլէ տէ, Ալլահ գալպլէրիմիզի խոթէտիլին տէ Անա վերմէլի իզ, չիւնքի անըն իչինէ գօմագ խոթէտիլի շէյլէր վար»
Պիզ պօշ վէ Փագիրիզ, հատար գաթընտա պիգտէ պիր խայր եօգ տըր: Քրիստոս պիզի մուգատտէս վէ մէս'ուտ գըլմագ խոթէր, վէ հէմ տախի Օ պիզի խայրխահ վէ հէր գըյմէթլի մէրդուպ շէյլէր իլէ զէն կին էթմէք խոթէր: Օ պիզտէն հէր նէ խոթէր իսէ Անա էմնիյէթ էտէրէք վէրէլիմ, քի անըն պէտէլինէ պիւլէր իստէ էտէրէք պիզի զէնկին էտէ պիւլին:

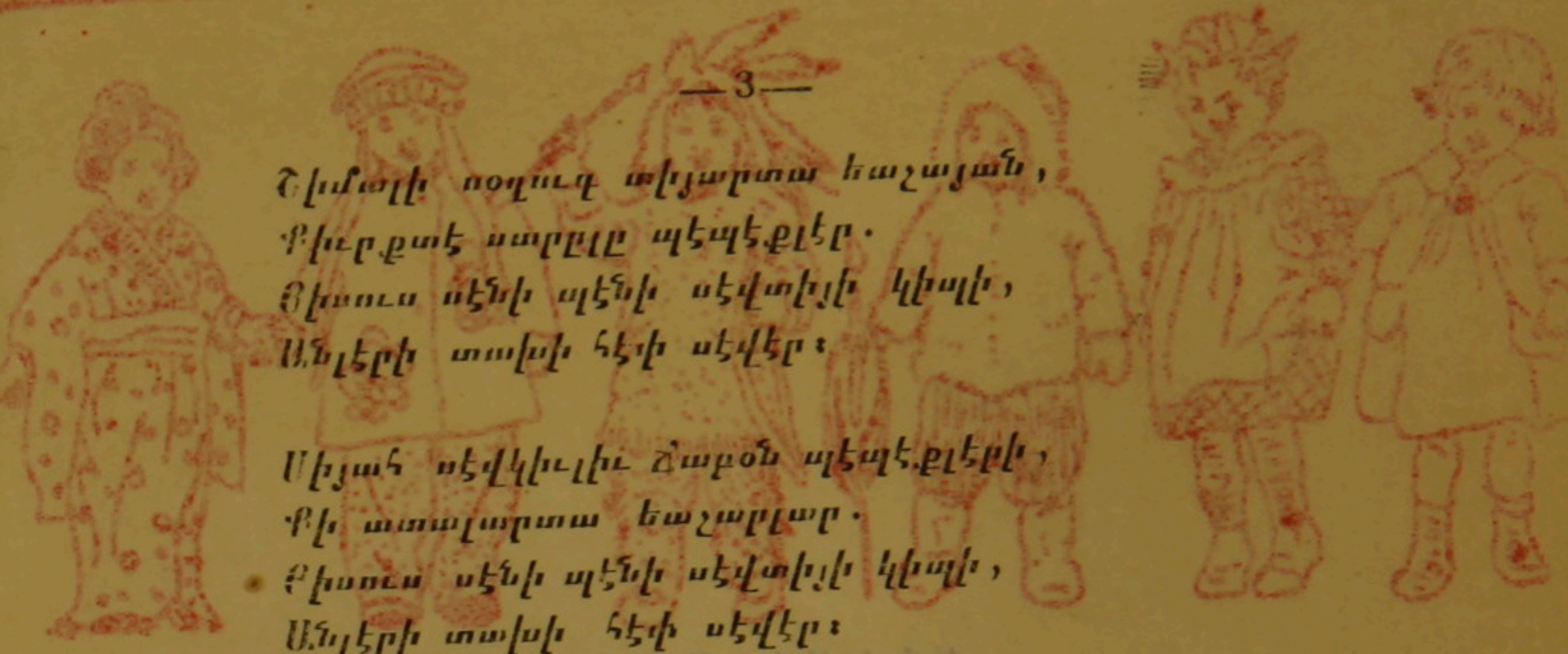
ՅԻՍՈՒՍ ԽԷՂԱՍՔԵՍՐ ՎԻ ՏՕՄԹՈՒՄԸ
Յովհ. 1.35,51:

Օ պիզի սէվտի վէ Քէնտի Օղլունը կէօնտէրտի: Պու սապահլայըն խոթէրիմ քի փէք տօղրու տիւչիւնէսինիզ: Չիւնքի սիզէ պիր սիւալ էտէ- ճէյիմ. վէ էմինիմ քի հէր չօճուգ անա ճէվագ վէրէպիլէճէք: «Սիզի ճան ու կէօնիւտէն սէվէն վէ պու զէմինտէ էն էյի տօսթուսըզ քիմ տիր: Հէ- ման էվինիզին իչինտէ կէօրիւյօ՞րմըսընըզ էօյլէ պիր քիմսէ քի սիզի սէ- վէր»: Թապի'ի պու քիմսէ վալիտէ տիր: Անճագ վալիտէ սիզի սէվէր վէ գայըրըր: Օ սիզէ պագէն եչէճէքլէր վէրիր, հաթթա սիզ էարամագ իքէն պիլէ, օ սիզէ էարտըմ էտէր, տէյիմիւ Լվվէթ, էտէր չիւնքի սիզի չօգ սէվէր: Սիզ անը ինճիթտիլինիզտէ վէ հանըշ շէյլէր էափսանըզ պիլէ, օ սէվէր: Օ ապա էօրուլմագ պիլմէզ, էվլտտարընը տալա ունութմագ: Օ սիզի սէվէրէք վէ գայըրարագ տալիմ սիզէ քէնտի մուհապպէթինի կէօս- թէրիր: Պաշարըմըզ էյիլիմ վէ վալիտէլէրիմիզ իչիւն Յիսուս թէչէք- քիւրէր 'արգ էտէլիմ:

Պիզ էօյրէնմիչիզ քի վալիտէ սըզը պիր տօսթ տըր վէ պիզի ճան ու կէօնիւտէն սէվէր: Պու կիւնքի նագլիյէթիմիզտէ պիր տօսթ հագըրն- տա իչիտիյօրըզ: Օ պիզի վալիտէնին սէվտիլինտէն չօգ զիյատէ սէվէր: Հաճիկը տօսթ վար քի վալիտէտէն զիյատէ պիզի սէվէպիլիր: Լվվէթ Յի- սուս պիզի վալիտէտէն զիյատէ սէվէր, վէ պիլիլին տիւնհատա պուլու- նան քիմսէլէրին սէվտիլինտէն զիյատէ սէվէր:

ՆԷՇՐ ԼՏԷԼԻՄ ՅԻՍՈՒՍԸ

- Հինտտէ վէ Չինտէ էաշայան պէպէքլէր,
- Անա պանա գարտաշ տըրլար,
- Յիսուս սէնի պէնի սէվտիլի կիպի,
- Անլէրի տախի հէփ սէվէր:
- Նէշր էտէլիմ (խուսը),
- Նէշր էտէլիմ (խուսը),
- Չիւն Օ սէվէր տիւնհատա հէր չօճուզը
- Նէշր էտէլիմ (խուսը):

Շիւմալի ոօղուգ տիյարտա էաշայան,
Քիւրքտէ սարըլը պէպէքլէր.
Յիսուս սէնի պէնի սէվտիլի կիպի,
Անլէրի տախի հէփ սէվէր:
Սիյան սէվկիւլիւ ճարօն պէպէքլէրի,
Քի տալարտա էաշարլար.
Յիսուս սէնի պէնի սէվտիլի կիպի,
Անլէրի տախի հէփ սէվէր:

Աֆրիգատա դուլարտա տէպէլէնէն,
Սէվկիւլիւ սիյան չօճուզլար.
Յիսուս սէնի պէնի սէվտիլի կիպի,
Անլէրտէ սէվկիւլիւ տիրլէր:

Հէր էէրտէ պուլունան, ճիւմլէ սէվկիւլիւ,
Շիրին գըյմէթլի չօճուզլար.
Թամմ սէնին վէ պէնիմ օլտուզըմ կիպի,
Ալլահա սէվկիւլիւ տիրլէր:

ՀԻՐ ԽՈՒՍՈՒՍՏԱ ՅԱԻՏԷԼԻ ՕԼՄԱԳ

Փէտէրինին հէր ագշամ 'ատէթէնէ կէօրէ օլան սիւալա օղլան շէօյլէ ճէվագ վէրտի: «Լվվէթ փէտէր, պու կիւն էյի պիր օղլան օլտուգ», վէ էօյլէ օլտուզը անըն պագըրընտան, հարէքէթինտէն, սէօյլէյիլինտէն վէ սիմտընտան պէլլի խալի Օ' անը իսպաթ էթմէյէ պաշլատը: Օ տէտի. «Հիչ պիր տէֆա Լիլիլի թաճիլ էթմէտիմ, չիչէք գօփարմատըմ, ֆրէտ իլէ տէօյիւլմէտիմ, կէօլիւն քէնարընտա օյնար իքէն լուսթիւմիւ չամուր էթմէտիմ»: Աճէպա էթմէտիլի նէ շէյլէր վար տէյիլ տուրուպ տիւչիւնմէյէ պաշլատը Լիլիլի փէտէրի կիւլտիւ. «Աէն» տէտի «Պու կիւն էյի պիր օղլան խոին: Չիւնքի Փէնա մու'ամէլէլէրտէ պուլունմատըն, էօյլէմիւ Լա- քին հաճիկը խուսուլարտա Փախտէլի օլապիլտին: Պու կիւն վալիտէ- նէ էարտըմ էթտի'նմի. չիչէքլէրին արասընտան Փէնա օթլարը չէքտի'ն մի: Պիրատէր վէ հէմշիրէն իլէ կիւղէլճէ օյնատը'նմը: Վալիտէն իչ իլէ մէշղուլ իքէն, անլէրէ մուգալլէտ օլտու'նմը: Տիւչիւնմի'տի'նմի քի Փէնա մու'ամէլէ էթմէմէք էյի, Լաքին Փախտէլի շէյլէր էթմէք տահա էյի տիր»: Պիր տաղիզէ պու չօճուզըն տէրունինտէ պիր ճէնկ պաշլատը վէ քէնալինի ըսհաթսըզ էթտի: Լաքին սօնրա փէտէրինին տէտիքլէրինի գա- պուլ էտէրէք, «Տօլրու տըր» տէտի: Չիւնքի քէնտիսի Փախտէլի օլապի- լիր իքէն, օ կիւն հիչ պիր խուսուստա Փախտէլի օլմըշ տէյիլ խալ:

Ս Ի Ի Ա Ա Ա Ա Ր

1. Օ քի՞մ իտի քի պի՞ր մէլիյէ թաշ աթտը: Բ Միււ. 16.13:
2. Քի՞մ պալ լէզզէթինին խաթըը իչիւն հայաթընը զայպ էտէճէք իտի
Ա Միււ. 14.24—30:
3. Հա՞նկը դարը եէտի կիւն պէր տէվամ աղլայարագ քէնտի գոճասըն
30 գաթ էլպիսէ զիյան կէթիրտի: Հա.ք. 14.12—19:
4. Հա՞նկը ատէմլէր հարՖըն տողրու թէլէֆֆիւզիւնիւ սէօյլէյէմէտի.քլ
ըինտէն ճանլարընը զա՛յ էյլէտիլէր: Հա.ք. 12.6:

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0905882

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0905881

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0905880

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0905879

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0905878

ՀՀ Ազգային գրադարան

NL0905877

